Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0189

Põllumajanduse tulevik ja 2027. aasta järgne ühine põllumajanduspoliitika

Euroopa Parlamendi 10. septembri 2025. aasta resolutsioon põllumajanduse tuleviku ja 2027. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika kohta (2025/2052(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 13, 38 ja 39, milles sätestatakse ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja selle eesmärgid,

– võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikleid 40 ja 42, milles nähakse ette ühine põllumajanduse turukorraldus ja see, millises ulatuses kohaldatakse konkurentsireegleid põllumajandussaaduste tootmise ja nendega kauplemise suhtes,

– võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 349, milles määratakse kindlaks äärepoolseimate piirkondade eriseisund ja sätestatakse tingimused aluslepingute kohaldamiseks neis piirkondades,

– võttes arvesse komisjoni 19. veebruari 2025. aasta teatist „Põllumajanduse ja toidu visioon. Kujundada üheskoos atraktiivne põllumajandus- ja toidusektor tulevastele põlvedele“ (COM(2025)0075),

– võttes arvesse Eurobaromeetri 2024. aasta uuringut „Eurooplased, põllumajandus ja ühine põllumajanduspoliitika“[1],

– võttes arvesse nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset[2],

– võttes arvesse komisjoni 29. jaanuari 2025. aasta teatist „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025)0030),

---

1 Euroopa Parlamendi 2024. aasta kevade Eurobaromeetri uuring viidi läbi 27 ELi liikmesriigis 7. veebruarist kuni 3. märtsini 2024.

2 EÜT L 221, 8.8.1998, lk 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/58/oj.

– võttes arvesse oma 15. detsembri 2022. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 täiustamise ning vastupidava ja uutele ülesannetele kohandatud ELi eelarve kohta[3],

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet „Euroopa konkurentsivõime tulevik“,

– võttes arvesse Sauli Niinistö 30. oktoobri 2024. aasta aruannet „Safer Together — Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness“ (Ühiselt turvalisem – Euroopa tsiviil- ja sõjalise valmisoleku tugevdamine),

– võttes arvesse Enrico Letta 2024. aasta aprilli aruannet „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity“ (Palju rohkem kui turg – kiirus, turvalisus, solidaarsus),

– võttes arvesse komisjoni 27. märtsi 2024. aasta teatist „Tuleviku ülesehitamine loodusega: biotehnoloogia ja biotootmise hoogustamine ELis“ (COM(2024)0137),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrust (EL) 2024/1468, millega muudetakse määrusi (EL) 2021/2115 ja (EL) 2021/2116 seoses maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardite, ökokavade, ÜPP strateegiakavade muutmise, ÜPP strateegiakavade läbivaatamise ning kontrollidest ja karistustest vabastamisega[4],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013[5],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2117, millega muudetakse määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, määrust (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinitoodete määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning määrust (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse

---

3 ELT C 177, 17.5.2023, lk 115.

4 ELT L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj.

5 ELT L 435, 6.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj. Lõppakti parandus (32021R2115R(03)), ELT L 227, 1.9.2022, lk 136. Lõppakti parandus (32021R2115R(02)), ELT L 181, 7.7.2022, lk 35.

põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks[6],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrust (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006[7],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013[8],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1143, milles käsitletakse veinile, piiritusjookidele ja põllumajandustoodetele antavaid geograafilisi tähiseid ning põllumajandustoodete garanteeritud traditsioonilisi tooteid ja vabatahtlikke kvaliteedimõisteid ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1308/2013, (EL) 2019/787 ja (EL) 2019/1753 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1151/2012[9],

– võttes arvesse Euroopa kodanikualgatust „End the Cage Age“ (Lõpp puuriajastule) ja oma 10. juuni 2021. aasta resolutsiooni selle kohta[10],

– võttes arvesse oma 9. mai 2023. aasta resolutsiooni ühise turukorralduse määrusega ette nähtud koolipuuvilja, -köögivilja, -piima ja piimatoodete kava rakendamise kohta[11],

– võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 26. märtsi 2025. aasta ühisteatist ELi kriisivalmiduse strateegia kohta (JOIN(2025)0130),

– võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2021. aasta teatist „Hädaolukorrakava, et tagada kriisi ajal toiduainetega varustamine ja toiduga kindlustatus“ (COM(2021)0689),

---

6 ELT L 435, 6.12.2021, lk 262, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2117/oj. Lõppakti parandus (32021R2117R(04)), ELT L 192, 31.7.2023, lk 34.

7 ELT L 78, 20.3.2013, lk 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj.

8 ELT L 435, 6.12.2021, lk 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.

9 ELT L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj.

10 ELT C 67, 8.2.2022, lk 131.

11 ELT C, C/2023/1063, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj.

– võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2021. aasta otsust, millega luuakse Euroopa toiduga kindlustatuse kriisiks valmisoleku ja kriisile reageerimise mehhanismi eksperdirühm[12],

– võttes arvesse komisjoni 23. märtsi 2022. aasta teatist „Toiduga kindlustatuse tagamine ja toidusüsteemide toimekindlamaks muutmine“ (COM(2022)0133),

– võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2022. aasta teatist „Väetiste kättesaadavuse ja taskukohasuse tagamine“ (COM(2022)0590),

– võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni 2024. aasta aruannet „The State of Food and Agriculture 2024“ (Toidu ja põllumajanduse olukord 2024)[13],

– võttes arvesse oma 19. oktoobri 2023. aasta resolutsiooni tulevase põlvkondade vahetumise kohta ELi põllumajandusettevõtetes[14],

– võttes arvesse oma 13. detsembri 2022. aasta resolutsiooni ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta – tugevamad, ühendatud, vastupanuvõimelised ja jõukad ELi maapiirkonnad 2040. aastaks[15],

– võttes arvesse komisjoni 3. mai 2022. aasta teatist „Seame inimesed esikohale, kindlustame kestliku ja kaasava majanduskasvu, avame ELi äärepoolseimate piirkondade potentsiaali“ (COM(2022)0198),

– võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee 19. veebruari 2025. aasta arvamust teemal „Kuidas saab LEADERi ja kogukonna juhitud kohaliku arengu kavandamine 2027. aasta järgseks ajaks aidata kaasa ELi maapiirkondade pikaajalise visiooni paremale rakendamisele“[16],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2023. aasta resolutsiooni väetiste kättesaadavust ja taskukohasuse tagamist käsitleva komisjoni teatise kohta[17],

– võttes arvesse oma 13. juuni 2023. aasta resolutsiooni komisjoni uue äärepoolseimaid piirkondi käsitleva teatise hindamise kohta[18],

---

12 ELT C 461 I, 15.11.2021, lk 1.
13 FAO, „The State of Food and Agriculture 2024 – Value-driven transformation of agrifood systems“, Rooma, 2024, https://doi.org/10.4060/cd2616en.
14 ELT C, C/2024/2658, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2658/oj.
15 ELT C 177, 17.5.2023, lk 35.
16 ELT C, C/2025/1703, 26.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1703/oj.
17 ELT C 283, 11.8.2023, lk 51.
18 ELT C, C/2024/480, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/480/oj.

– võttes arvesse oma 14. juuni 2023. aasta resolutsiooni toiduga kindlustatuse ja ELi põllumajanduse pikaajalise vastupidavuse tagamise kohta[19],

– võttes arvesse oma 15. veebruari 2017. aasta resolutsiooni madala riskiastmega bioloogiliste pestitsiidide kohta[20],

– võttes arvesse 4. septembri 2024. aasta aruannet „ Strategic Dialogue on the Future of EU Agriculture. A shared prospect for farming and food in Europe“ (Strateegiline dialoog ELi põllumajanduse tuleviku üle – põllumajanduse ja toidu ühine väljavaade Euroopas),

– võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee 19. juuni 2024. aasta arvamust „Ühise põllumajanduspoliitika tulevik“[21],

– võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. jaanuari 2024. aasta arvamust „Sõltumatu ja kestliku toidutootmise edendamine: 2027. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika strateegiad“[22],

– võttes arvesse komisjoni 2024. aastal ELi äärepoolseimate piirkondade põllumajandustoetuste kavade (POSEI) hindamise toetuseks läbi viidud uuringu tulemusi, mis kinnitavad, et see programm on tulemuslik ja asjakohane, aidates kaasa toiduga kindlustatusele, territoriaalsele, sotsiaalsele ja majanduslikule ühtekuuluvusele ning põllumajandusliku tegevuse säilitamisele eriti vähekaitstud saare- ja äärepoolseimates piirkondades[23],

– võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee 7. oktoobri 2024. aasta arvamust „Linnade ja piirkondade olukord Euroopa Liidus“,

– võttes arvesse maaelupakti koordineerimisrühma 18. detsembri 2024. aasta deklaratsiooni maapiirkondade tuleviku ja maaelu arengu poliitika kohta Euroopa Liidus,

– võttes arvesse Euroopa Keskpanga 2025. aasta juuni analüüsi tootmiskulude suurenemise ja reaalväärtuse vähenemise kohta ning

---

19 ELT C, C/2024/483, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/483/oj.

20 ELT C 252, 18.7.2018, lk 184.

21 ELT C, C/2024/5363, 17.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5363/oj.

22 ELT C, C/2024/2099, 26.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2099/oj.

23 Euroopa Komisjon, Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat, ECORYS, EEIG AGROSYNERGIE ja METIS, „Evaluation Support study of the EU support schemes for agriculture in the outermost regions (POSEI) and Small Aegean Islands (SAI) – Final report“, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2762/926041.

Euroopa Keskpanga makromajanduslikke prognoose euroalal registreeritud inflatsioonimäärade kohta[24],

– võttes arvesse keskkonna-, kliima- ja toiduohutuse komisjoni arvamust,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A10-0143/2025),

A. arvestades, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) on ELi aluspoliitika ja väljakujunenud poliitika, millel on praeguses ebakindlas geopoliitilises kontekstis strateegiliselt tähtis roll ning mis on ELi toiduga kindlustatuse, kaitse ja strateegilise autonoomia oluline osa;

B. arvestades, et ÜPP eesmärgid peavad jätkuvalt põhinema suurema põllumajandusliku tootmise ja tootlikkuse tagamisel, aidates kaasa põllumajandusega tegelevate elanike rahuldava elatustaseme saavutamisele sissetulekute suurendamisega, toetades ELi põllumajandus- ja metsandussektori stabiilsust, jätkusuutlikkust ja konkurentsivõimet ning aidates kaasa maaelu arengule; arvestades, et arvesse tuleb võtta põllumajanduse eripära, eriti kliimaga seotud probleemide, kriiside ja konfliktistsenaariumide kontekstis; arvestades, et ÜPP aitab kaasa toidutootmisele ja tugevdab selle vastupanuvõimet kvantiteedi, kvaliteedi ja taskukohasuse osas tarbijate jaoks, samuti toorainete tootmisele mitmesuguste biomajandusega seotud rakenduste jaoks;

C. arvestades, et Euroopa Liidu valmisolekustrateegia kohaselt tuleb põllumajandus seada majanduslikus ja poliitilises tegevuskavas esiplaanile ning tunnustada selle rolli ELi julgeoleku- ja kaitsepoliitika olulise komponendina; arvestades, et tootlik põllumajandusmaa on seetõttu strateegilise tähtsusega ning koos mulla, vee, õhu ja bioloogilise mitmekesisuse kvaliteediga on see põllumajandusliku tootmise võtmetegur, mida tuleb kaitsta;

D. arvestades, et 14. jaanuaril 2025 avaldasid üle 150 Nobeli preemia ja maailma toiduauhinna laureaadi avaliku kirja, milles kutsuti maailma liidreid üles seadma põllumajandusuuringud kiiremas korras

---

24 Euroopa Keskpank, „Juuni 2025 Eurosüsteemi ekspertide makromajanduslik ettevaade“, https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections2025 06_eurosystemstaff~16a68fbaf4.et.html.

prioriteediks, et rahuldada 2050. aastaks prognoositud 9,7 miljardi inimese toiduvajadust[25];

E. arvestades, et kui praegune poliitikaraamistik jääb samaks, peaks Euroopa Liidu põllumajandustoodang eeldatavasti vähenema[26], mis omakorda suurendab toiduga kindlustamatuse ja toidupuuduse ohtu ELis ning süvendab ülemaailmset toidupuudust, jättes samal ajal vabatahtlikult tähelepanuta oma agronoomilise potentsiaali;

F. arvestades, et metsandussektor kuulub liikmesriikide, mitte Euroopa Liidu pädevusse;

G. arvestades, et ÜPPd tuleb tugevdada, veelgi lihtsustada, muuta paindlikumaks ja moderniseerida, säilitades samal ajal selle sidusa struktuuri ja tagades ELi põllumajandustootmise kestlikkuse selle keskkonnaalases, sotsiaalses ja majanduslikus mõõtmes; arvestades, et on oluline võimaldada ELi põllumajandussektoril paremini vastata nii aktiivsete põllumajandustootjate vajadustele kui ka Euroopa ühiskonna ootustele toiduga kindlustatuse, toiduohutuse ja kvaliteedi, kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, veealase vastupanuvõime, vaimse tervise, põlvkondade vahetumise ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas; arvestades, et on hädasti vaja vähendada bürokraatlikku koormust ning tagada põllumajandustootjate, põllumajandustöötajate ja nende kogukondade piisav rahastamine, et neil oleks võimalik saavutada rahuldav elatustase ja kergemini kohaneda uute väljakutsetega;

H. arvestades, et on vaja selgelt säilitada ÜPP kahesambaline struktuur; arvestades, et see struktuur peaks tagama tasakaalu I samba sissetulekutoetuse vahel, mis aitab põllumajandustootjatel säilitada või muutuda elujõuliseks ja toota turu jaoks 100 % ulatuses ELi rahastatavate otsetoetustega, ning põllumajanduse keskkonnameetmete ja investeerimistoetuse vahel, mis on osa hästi rahastatud maaelu arengu poliitikast II samba raames, mida toetatakse kaasrahastatud meetmetega, et eriolukordi paremini lahendada;

I. arvestades, et otsetoetuste ühtlustamine nii liikmesriikide sees kui ka nende vahel on oluline, et tagada põllumajandustootjatele õiglased toetuse saamise tingimused ja aus konkurents ühtsel turul; rõhutab, et otsetoetused moodustavad stabiilse ja prognoositava osa põllumajandusettevõtte aastasest sissetulekust ning toetuste õiglane jaotamine kogu liidus on hädavajalik, et hoida ära maa kasutamata

---

25 Ciechanover, A., Yonath, A. E., Riess, A. G., Adesina, A. A., Heeger, A., Fert, A., Leggett, A. J., Zeilinger, A., Patapoutian, A., Warshel, A., McDonald, A. B., Hershko, A., Barish, B. C., Marshall, B. J., Kobilka, B. K. ja teised, „Laureate letter 2025: Hunger’s tipping point – An urgent call to transform food and nutrition security“, 2025.

26 Euroopa Komisjon, põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat, „ELi põllumajanduse väljavaated 2024–2035“, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg, 2024, doi:10.2762/2329210.

jätmine, pakkuda eritoetust uutele ja noortele põllumajandustootjatele ning tagada põllumajanduse majanduslik elujõulisus ja piirkondlik ühtekuuluvus;

J. arvestades, et pidades silmas käimasolevat arutelu mitmeaastase finantsraamistiku tuleviku üle, on oluline hoida ÜPP vahendid teistest eraldi ja mitte ühendada neid üheks riiklikuks fondiks, et säilitada ÜPP kogukondlik olemus ja tagada põllumajandustootjatele võrdsed tingimused kõigis liikmesriikides;

K. arvestades, et ÜPP kajastab ELi piirkondade, traditsioonide ja põllumajandussüsteemide mitmekesisust, sealhulgas mitmesuguseid põllumajandusettevõtete struktuure, põllumajandustootmise ja toodete liike;

L. arvestades, et praegusesse ÜPPsse või uutesse õigusaktidesse tehtavad muudatused tuleks teha viisil, mis tagab sektori stabiilsuse ja suurema õiguskindluse põllumajandustootjatele ja metsaomanikele, kes nõuavad lihtsamat ÜPPd, pakkudes sissetulekutoetust, tagades kestlikkuse ning võttes arvesse hooajalisi piiranguid ja põllumajandusliku tootmise pikaajalisi planeerimisvajadusi; arvestades, et sellised meetmed tuleks välja töötada sidusrühmadega konsulteerides, vältida tarbetut halduskoormust, võimaldada mõistlikke üleminekuperioode ning neid tuleks toetada piisavate kohanemiseelarvetega;

M. arvestades, et ÜPP kui Euroopa arengukonsensuse nurgakivi on praeguste probleemide valguses asjakohasem kui eales varem; arvestades, et ÜPP toetab ligikaudu 9,1 miljonit põllumajandusettevõtet kogu Euroopas, mis tähendab põllumajandusettevõtete arvu 37 % vähenemist võrreldes 2005. aasta 14,4 miljoniga, ning arvestades, et selle vähenemisega on kaasnenud põllumajandustootjate sissetuleku vähenemine 12 % võrra hektari kohta; arvestades, et 77 % ELi kodanikest nõustub, et ÜPP kaudu täidab EL oma ülesannet tagada ELis 450 miljonile tarbijale stabiilne varustatus ohutu, tervisliku ja kestliku kvaliteetse toiduga, mis on taskukohase hinnaga; arvestades, et maapiirkonnad hõlmavad 83 % ELi territooriumist ja on koduks 30 %-le ELi elanikkonnast; arvestades, et põllumajandusmaa moodustab ELi territooriumist 40 % ning et ELi põllumajanduslik toidutööstus moodustab ELi sisemajanduse koguproduktist ligikaudu 7 % ja annab tööd 17 miljonile inimesele;

N. arvestades, et Eurostati andmetel[27] on 93 % ELi põllumajandusettevõtetest pereettevõtted; arvestades, et see ainulaadne Euroopa mudel tuleb säilitada, kuna sellel on oluline roll

---

27 Eurostat, „Agriculture statistics - family farming in the EU“, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Agriculture_statistics_-_family_farming_in_the_EU.

maapiirkondade vitaalsuses ja majanduslikus elujõulisuses;

O. arvestades, et põllumajandus on midagi enamat kui töö – see on eluviis, mille juured on looduses, kultuuri- ja ajaloopärandis ja maakogukonnas, ning sellel on ühiskonnale positiivne mõju, mis väärib suuremat tunnustamist; arvestades, et ELi põllumajanduse multifunktsionaalsus pakub maapiirkondades mitmesuguseid tööhõive ja ettevõtluse mitmekesistamise võimalusi, näiteks põllumajandusturismi teenuste, toidutootmise ja biomajanduse, taastuvenergia tootmise, kestliku turismi, kooliekskursioonide ja otsemüügi kaudu; arvestades, et selline multifunktsionaalsus toetab kaasavat majanduskasvu, kogukonna heaolu ning sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuteenuste pakkumist maapiirkondades;

P. arvestades, et toiduainete inflatsioon jõudis ELis 2022. ja 2023. aastal peaaegu 25 %-ni, ulatudes mõnes riigis 50 %-ni, millel olid suured majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed ning mis tõi esile põhimõttelise vajaduse stabiliseerida põllumajandustoodete hinnad, et tagada makromajanduslik stabiilsus ja majandusjulgeolek;

Q. arvestades, et pindalapõhised otsetoetused on Euroopa põllumajanduse majandusliku jätkusuutlikkuse jaoks hädavajalikud, kuna neil on oluline roll kestliku tootmise säilitamisel ning põllumajandustootjate õiglase ja piisava sissetuleku tagamisel, suurendades seeläbi kasumlikkust, tagades stabiilsuse ja kindlustunde miinimumtaseme; arvestades, et tuleks tagada suurem toetus naistele, uutele, noortele ja perepõllumajandustootjatele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, eelkõige neile, kes tegutsevad ebasoodsas olukorras olevates piirkondades, samuti sektoritele, mida toetatakse sotsiaal-majanduslikel või keskkonnaalastel põhjustel;

R. arvestades, et on oluline tagada, et ÜPP I samba toetused oleksid suunatud kõigile aktiivsetele kutselistele põllumajandustootjatele, kes saavad oma sissetuleku kas osaliselt või täielikult põllumajanduslikust tootmisest kas täis- või osalise tööajaga;

S. arvestades, et need otsetoetused peaksid aitama suurendada konkurentsivõimet ning parandada ELi põllumajandussektori kestlikkust ja vastupanuvõimet, kajastades samal ajal konkreetseid vajadusi ja piirkondlikku mitmekesisust; arvestades, et põllumajandustootjate kasumlikkuse peamine liikumapanev jõud peab jätkuvalt olema tervisliku toidu tootmine koos võimalusega täiendada sissetulekut selliste tegevuste kaudu nagu energiatootmine, süsinikdioksiidi kogumine või säästev turism;

T. arvestades, et 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus vähendati ÜPP eraldisi nii nominaal- kui ka reaalväärtuses võrreldes eelmise mitmeaastase finantsraamistikuga; arvestades, et ELi kogukulutused ÜPPle on viimastel aastatel märkimisväärselt vähenenud, kuigi ÜPP keskkonnaalased ambitsioonid on oluliselt

suurenenud; arvestades, et see vähenemine on oluliselt mõjutanud põllumajandustootjate sissetulekut;

U. arvestades, et põllumajandustootjad seisavad silmitsi kasvava hinnavolatiilsusega, mis on tingitud maailmaturgude ja Euroopa tootmise kõikumisest toiduainete tarneahela globaliseerunud olemuse tõttu, mida tõendavad hiljutine teravilja sissevool kolmandatest riikidest ja väetisehindade tõus; arvestades, et neid mõjutavad ka makromajanduslik ja geopoliitiline ebakindlus, tervisekriisid, loomahaiguste puhangud, turu kontsentratsiooni suundumused, ülejääk teatavates Euroopa sektorites ning saagikuse prognoosimatus, kuna kliimaga seotud äärmuslikud ilmastikuolud ja loodusõnnetused sagenevad;

V. arvestades, et Euroopa põllumajandus peab tegelema uute ja kasvavate probleemidega ning saavutama ELi prioriteedid, nagu toiduga kindlustatus ja vastupanuvõime kliimamuutustele; arvestades, et see nõuab järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ÜPP eelarve suurendamist püsivhindades, mis on üks ELi poliitilisi prioriteete, et vältida maksete tegeliku väärtuse vähenemist ning tulla toime nii praeguste kui ka tulevaste probleemidega ELis;

W. arvestades, et kui mitmeaastast finantsraamistikku ei kohandata inflatsiooniga, võib see kaasa tuua ÜPP vähenemise kuni 54 %, mis vastab 2034. aastaks 250 miljardile eurole – see kahjustaks tõsiselt ELi suutlikkust säilitada toiduainetega isevarustatus ning reageerida tulemuslikult sisemisele ja ülemaailmsele nõudlusele;

X. arvestades, et põllumajanduses jääb sissetulek peaaegu kõigis liikmesriikides alla ülejäänud majanduse keskmise, moodustades 47 % ELi majanduse keskmisest brutopalgast, ning arvestades, et linnapiirkondades elavatel inimestel on üldiselt suurem sissetulek kui maapiirkondades, mis põhjustab ebavõrdsust ja tõrjutust; arvestades, et ELis on keskmiselt kõige väiksem sissetulek 40-aastastel või nooremate põllumajandustootjatel; arvestades, et tulevane ÜPP peab tagama põllumajandustootjatele ja põllumajandustöötajatele õiglase tasu ja kaitse, võimaldades neil jätkata tootmistegevust kogu liidus, sealhulgas looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel, ning täita kodanike hüvanguks kvaliteedistandardeid ja toiduohutusnõudeid;

Y. arvestades, et põllumajandustootjad kogevad tööga seoses suurt stressi, mida põhjustavad pikk tööaeg, sotsiaalne eraldatus, rahaline ebakindlus, haldus- ja regulatiivsed nõudmised, kliimaga seotud ilmastikunähtused ning uued taime- ja loomahaigused; arvestades, et põllumajandustootjate juurdepääs vaimse tervise teenustele on endiselt piiratud;

Z. arvestades, et on oluline tugevdada põllumajandustootjate positsiooni põllumajanduslike toiduainete tarneahelas, tunnustades asjakohaselt nende rolli, ning tagada ühtsel turul tingimused ausa

konkurentsi, tootlikkuse, vastupidavuse ja tõhususe jaoks; arvestades, et on tähtis tagada ebaausaid kaubandustavasid käsitlevate õigusaktide[28] täielik järgimine, tagades põllumajandustoodete eest õiglase tasu, suurendades hinnakujunduse läbipaistvust ning edendades paremaid vahendeid riskide ja kriiside mõju ohjamiseks; arvestades, et tuleb piisavalt arvesse võtta ja jälgida ka väliseid šokke ja tegureid, mis ei ole põllumajandustootjate kontrolli all, nagu turukriisid või loodusõnnetused, mis mõjutavad põllumajandustootjate konkurentsivõimet ja kestlikkust kogu väärtusahelas;

AA. arvestades, et põllumajandusühistud, mille on loonud ja mida haldavad põllumajandustootjad ise, samuti tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud ning kohalikud tegevusrühmad tugevdavad esmatootjate positsiooni tootmisahelas, ühendades jõupingutused, koordineerides investeeringuid ja leevendades sektori killustatust; arvestades, et põllumajandus- ja toidualases visioonis tunnistatakse, et tugevamad kollektiivläbirääkimised põllumajanduses on otsustava tähtsusega, et muuta seda sektorit atraktiivsemaks;

AB. arvestades, et EL seisab endiselt silmitsi põlvkondliku langusega põllumajandussektoris; arvestades, et 2020. aastal oli enamik (57,6 %) ELi põllumajandustootjatest, olenemata soost, üle 55-aastased, samas kui alla 35-aastased põllumajandustootjad moodustasid ligikaudu 6 %, kellest ainult 1,7 % olid naised, ning paljudes liikmesriikides on väga suur osa põllumajandustootjatest 65-aastased ja vanemad;

AC. arvestades, et põlvkondade vahetumine on oluline Euroopa põllumajanduse tuleviku, toiduga kindlustatuse, maapiirkondade jõukuse ja maapiirkondade eluviisi säilitamiseks; arvestades, et maa hind ja piiratud kättesaadavus, põllumajandustegevuse üldiselt madal kasumlikkus, maapiirkondade ees seisvad struktuurilised probleemid seoses investeeringute ja kaasnevate riskidega, haldusnõuded ja sektori tajutav kuvand on peamised takistused põllumajandustootjaks hakkamisel; arvestades, et tähelepanu tuleks pöörata ka muudele teguritele, nagu omakapitali puudumine, raske juurdepääs laenudele, eriti naiste ja noorte põllumajandustootjate jaoks, vajadus tehniliste ja kaasnevate teenuste ja toetusmeetmete järele, kliimamuutuste mõju, suured sisendi- ja muud tootmiskulud ning vektoritega levivate haiguste paljusus, mis kõik võivad olla olulised takistused noorte, naiste ja uute põllumajandustootjate kaasamisel põllumajandussektorisse;

AD. arvestades, et noortel, naistel ja uutel põllumajandustootjatel on

---

[28] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj).

potentsiaali võtta kasutusele uuenduslikke äriideid, rakendada uusi tehnoloogiaid ning kestlikke põllumajandustavasid; arvestades, et põllumajandusettevõtete pärimise hõlbustamiseks tuleks edendada kavasid, mis ühendavad kestlikkuse, tehnoloogia kasutuselevõtu ja põlvkondadevahelised partnerlused; arvestades, et tugevam koostoime noorte tööhõive algatuste, ÜPP ja maaelu arengu poliitika vahel on oluline, et toetada põlvkondade vahetumist ja tagada noorte püsimine maapiirkondades;

AE. arvestades, et naised seisavad põllumajandussektorisse sisenemisel jätkuvalt silmitsi suuremate probleemidega ning arvestades, et naiste tööhõive määr maapiirkondades on meeste omast pidevalt madalam; arvestades, et naiste juhitavate põllumajandusettevõtete arv on liikmesriigiti väga erinev; arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on ELi aluspõhimõte ning maapiirkondade rahvastikukao piiramine sõltub suurel määral naistele ja noortele võrdsete võimaluste tagamisest; arvestades, et konkreetsete probleemide lahendamiseks, millega naised põllumajanduses silmitsi seisavad, peaksid komisjon ja liikmesriigid tagama, et nende konkreetsed vajadused kajastuksid ÜPP riiklikes strateegiakavades sihipäraste sekkumiste kaudu;

AF. arvestades, et uued maapiirkondade väärtusahelad biomajanduses pakuvad uusi ärivõimalusi põllumajandussektori sissetulekuallikate mitmekesistamiseks, edendades töökohtade loomist ja maapiirkondade ettevõtlust, edendades samal ajal põllumajanduse kõrvalsaaduste paremat kasutamist; viimaste näideteks on energia tootmine biogaasi tootmise kaudu põllumajandusettevõttes või villa ja muude looduslike kiudude tootmine ja töötlemine; arvestades, et sellega seoses on samuti oluline rõhutada täiendavaid sissetulekuvõimalusi, mis on põllumajandustootjatele kättesaadavad taastuvenergia tootmise kaudu taastuvenergia direktiiviga[29] kooskõlas olevatest allikatest, näiteks biokütustest, mis aitavad samuti kaasa ELi energiasõltumatuse tugevdamisele; arvestades, et süsinikku siduv majandamine võib toetada ELi kliimaeesmärke, edendades süsiniku sidumist mullas ja biomassis; arvestades, et toit ja sööt tuleks siiski põllumajandustoodete ja maa muude kasutusviiside ees esikohale seada;

AG. arvestades, et lühikesed tootmisahelad, kus tootmine, töötlemine ja pakendamine toimuvad samas piirkonnas, aitavad säilitada lisaväärtust kohalikul tasandil ja seeläbi tagada piirkonnas rohkem töökohti; arvestades, et sellised kohapõhised, territoriaalselt integreeritud, vastupidavad ja kestlikud põllumajandusliku

---

29 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. oktoobri 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/2413, millega muudetakse direktiivi (EL) 2018/2001, määrust (EL) 2018/1999 ja direktiivi 98/70/EÜ seoses taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamisega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv (EL) 2015/652 (ELT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

toidutööstuse süsteemid vähendavad sõltuvust välistest sisenditest, tugevdavad ELi toiduga kindlustatust ja aitavad kaasa maapiirkondade taaselustamisele;

AH. arvestades, et on oluline vältida negatiivset mõju ELi põllumajandustootmisele, edendades paindlikke ja tulemuslikke vahendeid, et toetada kõige vähem kaitstud ja strateegilisemaid sektoreid, kui neil on probleeme, mis tulenevad struktuurimuutustest, loodus- ja meteoroloogilistest katastroofidest, eelkõige kliimamuutuste, turu tasakaalustamatuse, kaubanduslepingute vastuvõtmise ning ELi uue poliitika rakendamisega seotud võimalike tagajärgede tõttu ELi põllumajandussektorile;

AI. arvestades, et neil probleemidel võivad olla otsesed tagajärjed toiduga kindlustatusele ning maapiirkondade majandusele ja kogukondadele ning seetõttu on väga oluline parandada riskide ennetamist, juhtimist ja nendega kohanemist, sealhulgas tõhustatud ja kohandatud mehhanismide ja taristu kaudu, mida toetatakse väljaspool ÜPPd asuvatest rahalistest vahenditest;

AJ. arvestades, et ÜPP peaks tunnistama märkimisväärset keskkonnakasu, mida pakub säästev põllumajandus ja loomakasvatus, millele aitavad kaasa ka sellised tavad ja põllukultuurid nagu metsandus, agrometsandus, mesindus, valgurikkad ja puittaimed, mahepõllumajandus, tekstiilkiud ja esilekerkivad sektorid, nagu biomajandus; tuleks säilitada ja kaitsta puu- ja köögivilja, veini, oliiviõli, lauaoliivide, kartuli, suhkrupeedi ja mesinduse valdkondlikke strateegiaid;

AK. arvestades, et Euroopa Keskkonnaameti andmetel on põuad põhjustanud ELis igal aastal majanduslikku kahju kuni 9 miljardit eurot ja see summa võib ulatuda 2100. aastaks kuni 28,6 miljardi euroni, mis lisandub kliimamuutuste muudest mõjudest tingitud kahjudele; arvestades, et põllumajandustootjad kogu ELis kogevad kliimamuutusi vahetult, olles tunnistajaks suurenevale kõrbestumisele ja põllumajanduse tootlikkuse vähenemisele, mis tekitavad probleeme eeskätt Vahemere piirkonnale; arvestades, et äärmuslikud ilmastikunähtused, nagu üha tõsisemad üleujutused ja põuad, seavad ohtu ELi toiduga kindlustatuse;

AL. arvestades, et põllumajandus, vesi ja pinnas on omavahel lahutamatult seotud; arvestades, et nende loodusvarade kättesaadavus ja kestlik majandamine on piisava ja kvaliteetse toidutootmise tagamiseks hädavajalik;

AM. arvestades, et toitaineid tuleb kasutada tõhusalt, et vähendada ELi sõltuvust keemilistest väetistest, vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja parandada mulla seisundit; arvestades, et

nitraadidirektiiv[30] piirab praegusel kujul töödeldud loomasõnniku, sealhulgas RENURE toodete kasutamist, hoolimata nende ohutut kasutamist toetavatest teaduslikest tõenditest; arvestades, et Teadusuuringute Ühiskeskus on jõudnud järeldusele, et sünteetiliste mineraalväetiste asendamine RENURE'iga ei too kaasa suuremat nitraadikadu vette; arvestades, et see loob tarbetuid regulatiivseid takistusi põllumajandustootjatele, kes püüavad toitainete ringlust sulgeda ja keskkonnamõju vähendada;

AN. arvestades, et maailmakaubanduse üha kasvava ebastabiilsuse tõttu on vaja kohandada ELi kaubanduspoliitikat ja rahvusvahelisi kaubandusreegleid, eelkõige Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames, et kaitsta liidu põllumajandusliku toidutööstuse süsteeme, tagades õiglased ja jätkusuutlikud konkurentsitingimused, mis põhinevad vastastikkusel ja toimival kaubanduse kaitsel;

AO. arvestades, et selliste põllumajandustoodete import ELi, mida toodetakse madalamate standardite ja madalamate tootmiskuludega kui ELis toodetud põllumajandustooted, mida iseloomustavad kõrgeimad standardid, ei lase meie tootjatel saavutada turul õiglaseid hindu ja kasumlikkust; arvestades, et see võib ohustada rahva-, taime- ja loomatervist, sealhulgas soodustades kahjurite ja haiguste levikut; arvestades, et rahvusvahelistes kaubanduslepingutes on vaja tagada vastastikkus;

AP. arvestades, et on vaja ajakohastada füüsilist ja digitaalset taristut, mis toetab ELi põllumajanduslike toiduainete tõhusat eksporti, et tugevdada ELi põllumajanduse vastupanuvõimet, luues mitmekesiseid eksporditurge;

AQ. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsioon soovitab mitmekesiseks ja tasakaalustatud toitumiseks lisada menüüsse kaunvilju, puu- ja köögivilju, samuti tarbida mõõdukalt valku, sealhulgas loomset päritolu valku; arvestades, et liha ja muud loomsed saadused on väärtuslik suure bioloogilise väärtusega valgu ja oluliste mikrotoitainete allikas; arvestades, et kestlik loomakasvatus annab olulise panuse bioloogilise mitmekesisuse kaitsesse, metsatulekahjude ennetamisse, maastikuhooldusse, mulla toitainetega varustamisse ja toiduga kindlustatusesse, samuti rahvuskultuuridesse ja pärandisse; arvestades, et komisjon tunnistas oma teatises ELi maapiirkondade arengu pikaajalise visiooni kohta, et on oluline töötada välja loomakasvatussektori pikaajaline strateegia, ning teatas, et selles küsimuses käivitatakse spetsiaalne töösuund; arvestades, et sihipärased investeeringud aretusmeetoditesse ja muudesse uuenduslikesse lahendustesse võivad vähendada loomakasvatusest pärit heidet, tagades samal ajal

---

30 Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

tootlikkuse ja loomade heaolu;

AR. arvestades, et ligikaudu 70 % toorainest, mida on vaja ELis valgurikka sööda tootmiseks, tuleb importida kolmandatest riikidest, sest ELis on taimsete valkude tootmisel märkimisväärne puudujääk; arvestades, et Euroopa Parlament ja liikmesriigid on korduvalt nõudnud sisulist ELi valgustrateegiat, et suurendada valgurikaste kultuuride tootmist ELis, vähendamaks seda suurt sõltuvust;

AS. arvestades, et vaja on suuremat koostoimet muude ELi vahenditega, nagu programmiga „Euroopa horisont“ ja ühtekuuluvuspoliitikaga, et hõlbustada teadustulemuste integreerimist praktilistesse, kohalikele oludele kohandatud põllumajanduslahendustesse, edendada innovatsiooni ja majandusarengut; arvestades, et parem ühendatus, paremad digioskused ja autonoomsete tehnoloogiate kasutuselevõtt maapiirkondades on olulised, et suurendada sektori konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet kliimamuutustele ning muuta maapiirkonnad nooremate põlvkondade ja kvalifitseeritud spetsialistide jaoks atraktiivsemaks;

AT. arvestades, et enamik biotehnoloogiaalastest teadusuuringutest toimub praegu väljaspool ELi; arvestades, et sellised uuringud keskenduvad sageli põllumajandusega seotud majanduslikele küsimustele, mis on ELi kontekstis ainult osaliselt asjakohased, ja see võib ELi põllumajandustootjate investeeringuid ja võimalusi vähendada; arvestades, et EL peaks seetõttu investeerima oma põllumajanduslikele vajadustele kohandatud biotehnoloogia arendamisse; arvestades, et taimekaitsevahendite müügilubade tühistamine ilma toimivate alternatiividеta jätab põllumajandustootjad kahjurite ja haiguste meelevalda, vähendab nende kasumlikkust ja konkurentsivõimet, suurendab toidu raiskamist ja ohustab toiduga kindlustatust;

AU. arvestades, et EL on välja töötanud mitu kosmoseprogrammi (EGNOS ja Galileo) ja Maa seire programmid (Copernicus), millel on suur potentsiaal toetada järelevalvet ÜPP rakendamise üle, et anda põllumajandustootjatele ja metsandusettevõtjatele täpsed andmed nende majandatava maa kohta ning vajaduse korral lihtsustada ja vähendada halduskoormust;

AV. arvestades, et maapiirkonnad hõlmavad 83 % ELi territooriumist ja neis elab 137 miljonit inimest; arvestades, et maapiirkondade tulevik ja jõukus on Euroopa toiduga kindlustatuse, sõltumatuse ja vastupanuvõime jaoks üliolulised; arvestades, et põllumajandusliku toidutööstuse süsteemid on viimaste kriiside ajal võimaldanud jätkuvat juurdepääsu ohutule ja kvaliteetsele toidule, ehkki inflatsioon paneb toidu taskukohasuse surve alla; arvestades, et poliitikameetmed peavad toetama nii põllumajandust kui ka majanduse mitmekesistamist, selleks tuleb arendada kestlikku maaturismi, väikeettevõtteid, käsitööndust ja kohalikke teenuseid, et maapiirkonnad oleksid elujõulised ja atraktiivsed; arvestades, et

energiatootmine võib luua põllumajandustootjatele täiendavaid tuluvooge, kuid ei tohiks mõjutada toiduainete tootmist; arvestades, et LEADER ja kogukonna juhitud kohalik areng on osutunud säästva arengu jaoks väärtuslikeks vahenditeks ja on ELi poliitika keskmes; arvestades, et ÜPP üksi ei saa pakkuda lahendusi kõigile maapiirkondade vajadustele ja probleemidele;

AW. arvestades, et ÜPP peaks aitama kaasa ELi harmoonilisele arengule, tugevdades majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, ning peab seetõttu jätkuvalt pakkuma vajalikku lisatoetust looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladele, nagu mägipiirkonnad, kuivad, saared, piirialad, äärepoolseimad ja ebasoodsas olukorras olevad piirkonnad, nende geograafiliste või demograafiliste piirangutega seotud lisakulude tõttu, et vältida sellistel aladel põllumajanduslikust tegevusest loobumist ja sellest tulenevat rahvastikukadu; arvestades, et on väga oluline tunnistada põllumajandustootjate olulist rolli nendel territooriumidel, tagades keskkonna-, majandus- ja sotsiaalteenused;

AX. arvestades, et äärepoolseimad piirkonnad seisavad oma geograafilise asendi tõttu silmitsi eriliste probleemidega; arvestades, et POSEI programmis rakendatakse ÜPP esimese samba sekkumisi, mis on kohandatud äärepoolseimate piirkondade eripärale; arvestades, et POSEI on äärmiselt oluline põllumajandusliku tegevuse säilitamiseks ning toiduainete ja põllumajandustoodetega varustamise tagamiseks nendes piirkondades; arvestades, et POSEI rakendamine on tähtis ja see on olnud edukas, eelkõige kohalikuks tarbimiseks mõeldud toodangu suurenemise osas, nagu näitavad komisjoni rakendamisaruanded aastatel 2006–2014 ja 2015–2019; arvestades siiski, et POSEI eelarvevahendeid ei ole alates 2007. aastast läbi vaadatud, mille tulemusena on nende väärtus inflatsiooni tõttu vähemalt 36 % langenud; arvestades, et see on märkimisväärselt piiranud äärepoolseimate piirkondade põllumajandustootjatele kättesaadavaid ELi toetusi, ning arvestades, et on selge vajadus POSEI rahalised eraldised selle kulumi kompenseerimiseks ümber kalibreerida;

AY. arvestades, et konkurentsivõimeline põllumajandus-, toidutootmis- ja metsandussektor võib ka edaspidi täita olulist rolli ELi toiduga kindlustatuse, rahvatervise ja keskkonnakaitse eesmärkide saavutamisel kooskõlas ELi poliitikaga, mis loob põllumajandusettevõtjatele stiimuleid, tagab neile tasu nende panuse eest ning toetab nende tegevust seeläbi, et vähendab tarbetut õiguslikku ja regulatiivset koormust;

AZ. arvestades, et ÜPP kaudu on Euroopa põllumajandustootjad teinud suuri jõupingutusi keskkonna- ja kliimaeesmärkide integreerimiseks kooskõlas ELi õigusaktides sätestatud nõuetega, et kohandada põllumajandussektorit kliimamuutustest tingitud kasvavate probleemide ja kriisidega; arvestades, et põllumajandustootjad on juba esirinnas ja neil on keskne roll keskkonna ja mulla kaitsmisel

kliimamuutuste tingimustes, ning hinnangute kohaselt vähenes põllumajanduse kasvuhoonegaaside heide ELis üldist suundumust järgides 2005.–2023. aastal 7 %[31];

BA. arvestades, et on oluline tagada, et ÜPP tingimuslikkuse nõuete ja keskkonnaalaste kohustuste puhul võetakse arvesse ELi põllumajanduse mitmekesisust ega tekitata põllumajandustootjatele – eelkõige kõige vähem kaitstutele – ebaproportsionaalset halduskoormust; arvestades, et tuleb leida parem tasakaal teatud meetmete kohustusliku iseloomu ja stiimulitel põhineva süsteemi vahel, et põllumajandustootjad saaksid vabatahtlikult kasutusele võtta kestlikumad põllumajandustavad, vähendamata seejuures toiduainete tootmist, tagades seeläbi nende konkurentsivõime ja kasumlikkuse ning tagades piisava paindlikkuse, et võimaldada kohalikul tasandil sobivaid lahendusi;

BB. arvestades, et rohelise kokkuleppega seotud õigusakte on vaja hinnata kumulatiivselt, et teha kindlaks nende üldine mõju põllumajanduslikule toidutööstusele, sealhulgas regulatiivsele sidususele, halduskoormusele, konkurentsivõimele ning sektori suutlikkusele tagada toiduga kindlustatus ja strateegiline vastupanuvõime;

BC. arvestades, et ÜPPs peaks maale juurdepääsule lisapiirangute kehtestamisel arvesse võtma piirkondi, kus linnaarengu ja põllumajanduse vahel on tugev konkurents, et säilitada nendes piirkondades põllumajandus;

BD. arvestades, et innovatsiooni edu põllumajanduses ei sõltu mitte ainult tehnoloogia arengust, vaid ka tulemuslikust teadmiste vahetamisest ning põllumajandustootjate aktiivsest kaasamisest teadusuuringutesse ja innovatsiooni; arvestades, et sellised vahendid nagu põllumajanduse teadmussiirde- ja innovatsioonisüsteem (AKIS), EIP-AGRI töörühmad ja programmist „Euroopa horisont“ toetatavad mitme osalejaga projektid on näidanud, milline väärtus on koosloomisel, kohalikul kohanemisel ja tugevamatel sidemetel põllumajandustootjate, teadlaste ja nõustajate vahel;

Kurss konkurentsivõimelisele ja keskkonnahoidlikule põllumajandusele

1. märgib, et 16. juulil 2025 esitas komisjon koos ettepanekuga uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2028–2034 seadusandlikud ettepanekud ÜPP reformimiseks; rõhutab siiski, et

---

31 Euroopa Keskkonnaamet, „Greenhouse gas emissions from agriculture in Europe“ (Kasvuhoonegaaside heide põllumajandusest Euroopas), https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emissions-from-agriculture.

parlamendi seisukoht ÜPP ja ELi põllumajanduse tuleviku kohta vastab jätkuvalt käesolevas resolutsioonis esitatule;

2. võtab teadmiseks komisjoni teatise „Põllumajanduse ja toidu visioon“, mis on paljulubav tegevuskava 2027. aasta järgse ÜPP kujundamiseks, kuna see sisaldab olulisi ettepanekuid, mis põhinevad põlvkondade vahetumisel, konkurentsivõimel, kestlikkusel, vastupanuvõimel, lihtsustamisel ja kaubandusstandardite suuremal vastastikkusel, pannes rõhku majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalase kestlikkuse saavutamisele, stiimulite eelistamisele piirangute asemel ning ÜPP toetuse õiglasemal suunamisel; tunnistab selle lähenemisviisi raames taas rõhuasetust ÜPP traditsioonilistele põhieesmärkidele, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 39; rõhutab, kui oluline on tagada nende eesmärkide saavutamiseks ÜPP eraldiseisev eelarve;

3. rõhutab, et põllumajandusel on oluline roll toiduga kindlustatuse tagamisel ELis ja mujal, inimeste tervise kaitsmisel, bioloogilise mitmekesisuse ning heas seisundis mulla ja vee säilitamisel ning sotsiaalse ühtekuuluvuse tagamisel; rõhutab, et tulevane ÜPP peaks lihtsustama juurdepääsu kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise meetmetele ning et põllumajandustootjaid tuleks sellega seoses tehtud jõupingutuste eest premeerida; rõhutab, et põllumajandustootjatel on otsustav roll Euroopa põllumajandustootmise kestlikkuse tagamisel selle keskkonnaalases, sotsiaalses ja majanduslikus mõõtmes, aidates samal ajal kaasa toiduga kindlustatusele ja strateegilisele autonoomiale, ning seetõttu tuleks neid toetada; nõuab, et tehtaks mõjuhindamisi, milles võetakse arvesse mõju põllumajandusettevõtte tasandil, enne kui esildatakse uusi määruseid, millega kaasnevad põllumajandustootjatele uued nõuded ja bürokraatlik koormus, ning nõuab kõigi kehtivate kohustuste läbivaatamist; on veendunud, et põllumajandus peab jääma ELi poliitikaks ja seda ei tohiks kaasata ühte fondi, et tagada liikmesriikidele võrdsed võimalused;

4. nõuab järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ÜPP jaoks suuremat ja sihtotstarbelist eelarvet, mis indekseeritakse inflatsiooniga iga-aastaste ümberhindamiste kaudu, et tagada toiduga kindlustatus, olenemata geopoliitilise keskkonna volatiilsusest tulenevast kaubanduslikust ebastabiilsusest; rõhutab, et ilma piisavate vahenditeta ei saa ÜPP enam olla peamine liikumapanev jõud, millega tagada Euroopa põllumajanduse majanduslik, keskkonnaalane ja sotsiaalne kestlikkus, ning mis samal ajal kindlustab põllumajandustootjatele õiglase sissetuleku ja õiglased tingimused ning ühtse turu täieliku toimimise; nõuab, et ÜPP-le eraldatud assigneeringud jääksid eelarves selleks otstarbeks sihtotstarbeliseks, eelkõige otsetoetuste jaoks; on kindlalt vastu ideele, et liikmesriikidel peaks olema lubatud kasutada ÜPP eelarvet kogu rahastamispaketi osana muudel eesmärkidel kui põllumajandus; rõhutab, et piisav eelarve aitab tagada ühise poliitika jätkumise;

5. kutsub komisjoni ja kaasseadusandjaid üles säilitama fikseeritud ja sihtotstarbelise sissetulekutoetuse 2027. aasta järgse ÜPP põhikomponendina, tunnistades selle üliolulist rolli toidutootmise tagamisel, millel on ELi tarbijatele kõrged kvaliteedi- ja tervishoiustandardid, tagades stabiilsuse vaatamata põllumajandustootjatele turu volatiilsusele ja äärmuslikele ilmastikunähtustele, tagades põllumajandustootjatele rahuldava elatustaseme ja varustuskindluse ning suurendades toidu- ja söödasõltumatust; on seisukohal, et arvesse tuleb võtta ka ELi välispiiridel asuvate piirkondade praegust olukorda;

6. väljendab muret eelarve võimaliku muutmise pärast 2027. aasta järgses ELi eelarves, sealhulgas rahastamisvoogude võimaliku tsentraliseerimise pärast; hoiatab, et ÜPP integreerimine muude rahastamisvaldkondadega, nagu ühtekuuluvus, regionaalareng ja kalandus, võib kahjustada põllumajanduspoliitika erilist rolli;

7. rõhutab, et ÜPP peab säilitama 2027. aasta järgsel perioodil oma õigusliku ja institutsioonilise staatuse; rõhutab, kui oluline on säilitada ÜPP eelarve eraldiseisva, spetsiifilise ja sihtotstarbelise eelarvena, mis on kohandatud Euroopa põllumajandussektori erivajadustele; kutsub komisjoni üles vähendama halduskoormust, et tagada põllumajandustootjatele otsene juurdepääs toetusele, sõltumata liigselt väliskonsultantidest;

8. kinnitab veel kord, kui oluline on säilitada ÜPP eraldiseisva ja spetsiifilise poliitikana, mis toimib partnerlusena põllumajanduse ja ühiskonna vahel ning Euroopa ja selle põllumajandustootjate vahel, pakkudes neile usaldusväärset toetust, et suurendada toiduga kindlustatust; lükkab kindlalt tagasi kõik ettepanekud lisada ÜPP eelarve ühte fondi koos muude poliitikavaldkondade või fondidega, kuna selline lähenemisviis vähendaks sekkumiste tulemuslikkust ja seaks ohtu liidu strateegilised eesmärgid toiduga kindlustatuse ja maaelu arengu valdkonnas;

9. juhib tähelepanu sellele, et praeguses geopoliitilises kontekstis on kindel ja pidev juurdepääs toidule muutunud strateegilise julgeoleku küsimuseks ning et sõltuvust impordist saab kasutada surve avaldamise vahendina; rõhutab, et sellega seoses tuleks rohkem rõhku panna ÜPP traditsioonilistele põhieesmärkidele, milleks on toiduga kindlustatuse ja vastupanuvõime toetamine, põllumajandustootjatele õiglase sissetuleku tagamine ning turu stabiilsuse ja konkurentsivõime parandamine;

10. rõhutab, et kestlikul toidu- ja põllumajandustootmisel on suurem strateegiline roll, mida süvendab uus geopoliitiline kontekst, kuna see on oluline osa Euroopa julgeolekust, stabiilsusest ja suveräänsusest ning strateegilisest autonoomiast, ning et ÜPP eelarvesumma ja raamistik peavad seda kajastama; on seisukohal, et ELi põllumajandust tuleks tunnustada mitte ainult majandussektorina, vaid ka geopoliitilise nurgakivina, sotsiaalse ja

territoriaalse stabiilsuse vahendina ning ELi julgeoleku- ja kaitsepoliitika kriitilise tähtsusega komponendina; märgib, et ülemaailmsel tasandil, EL välja arvatud, on põllumajandussektori peamised riigid alates 2007.–2008. aasta toiduainete hinnakriisist suurendanud selle sektori kulutusi ja kaitsemeetmeid; tuletab meelde, et põllumajanduse tootlikkus ja vastupidavus sõltuvad loodusvarade kestlikust majandamisest, mis tagab meie toidusüsteemide pikaajalise kestlikkuse; rõhutab, et 2027. aasta järgne ÜPP peab aitama tugevdada liidu üldist valmisolekut ja vastupanuvõimet; rõhutab, et komisjon ja liikmesriigid peaksid lisama toidu oma julgeoleku ja konkurentsivõime kavadesse; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma strateegiliste ladude loomist Euroopa ja riiklikul tasandil, et tagada toiduga kindlustatus;

11. juhib tähelepanu sellele, et tõhus põllumajandustootmine annab olulise panuse sektori jätkusuutlikkusse, optimeerides saagikust võimalikult väheste sisenditega; rõhutab, et ÜPP peab hõlmama vahendeid ja investeeringuid, mis suurendavad põllumajandusettevõtete ja maapiirkondade suutlikkust olla valmis šokkideks, nendega toime tulla ja neist taastuda; rõhutab, et ÜPP peamine eesmärk peaks olema Euroopa elanikkonna toiduvajaduste rahuldamine ja et see tähendab põllumajandustootjate tulemuslikumat toetamist, et suurendada ELi toiduga kindlustatust ja strateegilist autonoomiat;

12. rõhutab sellega seoses hulgimüügiturgude, avalikes huvides akrediteeritud struktuuride strateegilist rolli, mis võib tagada kestlikkuse, jäätmete vähendamise ja hindade läbipaistvuse põhimõtete järgimise;

13. juhib tähelepanu sellele, et põllumajandusliku toidutööstuse väärtusahelas on põllumajandustootjate positsiooni parandamisel keskse tähtsusega koostöö, koondumine ja dialoog, samuti põllumajandustootjate parem organiseerimine ühistute, tootjaorganisatsioonide või nende liitude kaudu, koos konkurentsiõiguse erandite ja eritoetustega, et edendada marginaalide õiglasemat jaotamist ja suurendada kõigi osalejate tõhusust; märgib, et selles mõttes võiksid ÜPP reform ja ebaausate kaubandustavade direktiiv[32] olla võimaluseks tugevdada põllumajandustootjate positsiooni riiklikes ja rahvusvahelistes põllumajanduslike toiduainete tarneahelates ning tagada, et tootjad saavad oma toodete ja töö eest õiglase hinna, tugevdades kriisiohjemehhanisme ja parandades piiriülest jõustamist, et võidelda

---

32 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv)
(ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/2022-05-28).

ebaausate kaubandustavade vastu ELi tasandil ühtlustamise kaudu, seadmata ohtu parimaid olemasolevaid riiklikke strateegiaid; kutsub komisjoni üles uurima võimalust luua uusi vahendeid, et põllumajandustootjad ei saaks oma toodete eest tootmiskuludest madalamat hinda;

14. rõhutab eelkõige, kui oluline on tugevdada liikmesriikide pädevate asutuste vahelist piiriülest koostööd, tagades reeglite tulemusliku, koordineeritud ja järjepideva jõustamise kogu siseturul, et võidelda kuritahtliku käitumise vastu, tagada õiglus kogu tarneahelas ja hoida ära kõlvatut konkurentsi; rõhutab, et toiduga kindlustatus ja toidualane sõltumatus on strateegilise autonoomia olulised elemendid ning et järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga tuleb endiselt mõjusalt toetada liidu põllumajandussektori konkurentsi- ja vastupanuvõimet;

15. rõhutab, kui oluline on kaitsta ja tugevdada otsest sissetulekutoetust, et vastata kõigi aktiivsete kutseliste põllumajandustootjate vajadustele ÜPP raames, nii täis- kui ka osalise tööajaga, olenemata nende suurusest ja tootmisviisist; rõhutab, et on tähtis kaasata mitmes valdkonnas tegutsevaid põllumajandustootjaid, kuna kõik põllumajandustootjad annavad märkimisväärse panuse maapiirkondade sotsiaal-majanduslikku struktuuri;

16. juhib tähelepanu sellele, et otsetoetused oma praegusel kujul loovad selget ELi lisaväärtust, ning tuletab meelde, kui oluline on pindalapõhine mudel, suurendades samal ajal toetust kõige vähem kaitstud põllumajandustootjatele, sealhulgas pereettevõtetele, väikestele ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtetele, noortele ja naistele, looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel asuvatele põllumajandusettevõtetele ja kestlikumaid tavasid kasutavatele põllumajandusettevõtetele; pooldab mudelit, mis tagab stabiilsuse ja aitab tulemuslikult kaasa põllumajandustootjate sissetulekule ning säilitab toiduainete tootmise majandusliku elujõulisuse, konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse kõigis ELi piirkondades ja territooriumidel; on veendunud, et oluline on tagada otsetoetuste õiglane jaotamine nii liikmesriikide vahel kui ka nende sees;

17. on veendunud, et ÜPP toetuste paremaks suunamiseks põllumajandusliku tegevusega tegelevatele isikutele on vaja veelgi täpsustada ELi tasandi raammääratlust põllumajandustootja kohta ning et selle alusel peaksid liikmesriigid määratlema, millised põllumajandustootjad on toetuskõlblikud; rõhutab, et see määratlus ei tohiks välistada toetuse andmist mitmes valdkonnas tegutsevatele põllumajandustootjatele, kes tegelevad aktiivse põllumajandustootmisega, kuid väljaspool oma põllumajandusettevõtet ka mittepõllumajandusliku tegevusega, kuna nende mitmekesine tegevus aitab enamasti tugevdada maapiirkondade sotsiaal-majanduslikku olukorda;

18. rõhutab läbipaistvuse tähtsust ÜPP vahendite eraldamisel ning nõuab lõplike toetusesaajate ja omavahel seotud ettevõtete süstemaatilist kindlakstegemist; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid kasutusele kontrollimehhanismid, et vältida toetuste koondumist keeruliste omandistruktuuride või põllumajandusettevõtete kunstliku killustamise kaudu;

19. on seisukohal, et seni, kuni siseturul järgitakse võrdseid tingimusi, tuleks säilitada või suurendada vabatahtliku tootmiskohustusega seotud toetusi, eraldades piisavalt eelarvevahendeid ja suurendades paindlikkust nende kasutamisel, kuna tegemist on lihtsa vahendiga, mis aitab säilitada tootmist vähekaitstud sektorites ja lahendada probleeme, mis tulenevad spetsiifilistest raskustest, eelkõige vähemsoodsate piirkondade struktuursest ebasoodsast konkurentsiolukorrast;

20. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles säilitama ökokavade vabatahtlikkust ning muutma need 2027. aasta järgses ÜPPs lihtsamaks ja paindlikumaks; kutsub liikmesriike üles esitama oma põllumajandustootjatele selge ja lihtsa loetelu tõhusatest ja tulemuslikest ökokavade võimalustest, millega kaasneb asjakohane ja atraktiivne tasu, et neid motiveerida, kahjustamata samal ajal otsetoetusteks ja investeeringuteks eraldatud vahendeid ning suurendamata bürokraatiat; kutsub liikmesriike üles investeerima koolitusse, et toetada põllumajandustootjaid ökokavade tulemuslikul kasutamisel;

21. tunnustab edusamme, mida on sotsiaalse tingimuslikkuse kaudu juba tehtud; nõuab, et hinnataks ÜPP sotsiaalset tingimuslikkust ning proportsionaalset, tulemuslikku ja selgelt määratletud rakendamist, et vältida reeglite dubleerimist liikmesriikides ja põllumajandustootjate ebaproportsionaalset halduskoormust ning kaitsta töötajate õigusi;

22. nõuab põhjalikku uuringut, et hinnata, kas kohustuslike mehhanismide kehtestamine, näiteks ÜPP otsetoetuste ümberjaotamine või piiramine ülempiiri või järkjärgulise vähendamise kaudu, võiks suurendada õiglust; rõhutab, et seda tuleks analüüsida enne uue ÜPP ettepanekute esitamist, et töötada välja asjakohased vahendid, mis võivad tõeliselt toetada põllumajandusettevõtete, sealhulgas noorte ja naispõllumajandustootjate ning väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtete elujõulisust kogu ELis; rõhutab, et selles uuringus tuleks analüüsida ka ülempiiri kohaldamata jätmist eritoetustele, nagu ökokavad ja põllumajanduse keskkonna- või kliimatoetused;

23. nõuab põllumajanduslikus toidutööstuses toodetud väärtuse õiglast jaotamist raamseaduste ja sekkumiste abil, mille eesmärk on suurendada ettevõtlusest ja põllumajandustulust saadavat tulu, tasakaalustades ahelasiseseid suhteid turustajate ja tootjate vahel;

nõuab eelkõige stiimuleid ja investeeringuid uutele põllumajandusliku toidutööstuse ärimudelitele, mis tagavad pikaajalise rahalise jätkusuutlikkuse, samuti põllumajandustootjate, turustajate ja tootjate vaheliste ärisuhete tasakaalustamist lisaks ELi praegusele keelatud tavade lähenemisviisile, ja selleks tuleks töötada välja võrdlusraamistiku õigusaktid, võttes eeskuju Prantsusmaa „EGAlimi“ seadusest;

24. nõuab ÜPP sõltumatut ja tugevat teist sammast, mis oleks ühtekuuluvuspoliitikast eraldi, kuid sellega tihedalt kooskõlastatud, ning mis suurendaks poliitika sidusust, et muu hulgas hõlbustada territoriaalset integratsiooni ning tagada koostoime ja tulemuslik toetus põllumajandussektorile sidusas raamistikus, mis tagab, et ELi vahendeid ja investeeringuid projektidesse kasutatakse tõhusalt; nõuab, et need vahendid jõuaksid toetusesaajateni õigeaegselt; on veendunud, et maaelu arengu vahendeid tuleks eraldada peamiselt põllumajanduslikule tegevusele, samas kui muid territooriume või taristut toetavaid meetmeid tuleks rahastada ühtekuuluvusfondidest;

25. rõhutab, et on vaja hästi rahastatud maaelu arengu programmi ÜPP teise samba raames, et toetada maapiirkondi tugeva ELi rahalise toetusega, mida täiendab riiklik kaasrahastamine, tagamaks programmi tulemuslikkus ja pikaajaline jätkusuutlikkus; rõhutab sellega seoses kohalike omavalitsuste ja sidusrühmade, näiteks ühistute ja kohalike tegevusrühmade olulist rolli ÜPP II samba raames tehtavate jõupingutuste ühtlustamisel; rõhutab, et piirkonnad peavad suutma maaelu arengu meetmeid iseseisvalt kavandada, rakendada ja hallata, võttes samal ajal arvesse iga liikmesriigi põhiseaduslikke eripärasid;

26. nõuab, et suurendataks programmile LEADER eraldatud eelarvet, mis aitab lahendada sotsiaalseid probleeme ja edendada kohalikke tegevusrühmi, tugevdades kogukonna juhitud kohaliku arengu lähenemisviise, mis on maa- ja linnapiirkondade tugevamate sidemete loomisel keskse tähtsusega; rõhutab, et LEADERil on keskne roll atraktiivsete, jõukate, vastupanuvõimeliste ja omavahel ühendatud maapiirkondade edendamisel, toetades algatusi, mis loovad kohalikku lisaväärtust, stimuleerivad ettevõtlust, edendavad innovatsiooni ning tugevdavad piirkondade majanduslikku ja sotsiaalset struktuuri, mis kõik on olulised, et säilitada ja ligi meelitada inimkapitali, eelkõige noori ja naisi, ning aitavad kaasa demograafilisele ja territoriaalsele tasakaalule ning põlvkondade vahetusele;

27. tunnistab, et vabatahtlikud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed ning loomade heaolu ning looma- ja taimetervise meetmed teise samba raames, mis kasutavad lihtsustatud ning nii stiimulitel kui ka vastavusel põhinevaid lähenemisviise, on peamised vahendid keskkonnakaitseks ja kestlike tavade edendamiseks ja aitavad tagada neid rakendavatele põllumajandustootjatele inimväärse sissetuleku; on seisukohal, et need teise samba kavad on

tulemuslikumad kui ökokavad, mis paljudes liikmesriikides ei ole saavutanud soovitud tulemusi, kuna need on põllumajandustootjate jaoks väga keerukad, ning on seetõttu veendunud, et neid teise samba kavasid tuleks tulevases ÜPPs rohkem rahastada; rõhutab, kui oluline on tagada, et põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed aitaksid kaasa toiduainete tootmise säilitamisele ja suurendamisele;

28. nõuab, et ÜPP rahaline toetus muudetaks lihtsamaks ja paremini kättesaadavaks väikestele projektidele, mis on sageli kõige uuenduslikumate algatuste liikumapanev jõud; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ja laiendama selle lihtsustatud kuluarvestuse kasutamist;

29. kutsub komisjoni üles võtma konkreetseid meetmeid tagamaks, et põllumajanduslike toiduainete import kolmandatest riikidest vastaks samadele toiduohutuse, keskkonna-, sotsiaal- ja loomade heaolu standarditele, mida nõutakse ELi tootjatelt, et tagada ELis võrdsed tingimused ning toiduohutuse, jälgitavuse ja kestliku tootmise kõrge tase; rõhutab, et see on oluline, et vältida ELi põllumajanduslike toiduainete tootmise konkurentsivõime kahjustamist võrreldes imporditud toodetega; rõhutab, et selleks, et vältida ebaausat konkurentsi ELi põllumajandustootjate jaoks, peab komisjon olema valmis vajaduse korral aktiveerima kaitseklauslid oma lepingutes kolmandate riikidega, et tagada siseturu stabiilsus;

30. palub, et kui komisjon püüab avada uusi turge ja konsolideerima olemasolevaid turge, teeks ta süstemaatiliselt iga kaubanduslepingu põllumajandussektoriga seotud sätete mõjuhinnangu, milles tuleks arvesse võtta kõiki huvitatud pooli, et määrata kindlaks nende kumulatiivne mõju, ning esitaks konkreetsed strateegiad, et tagada võrdsed tingimused ja vastastikkus kõigil tasanditel, eelkõige seoses tootmise, kvaliteedi ja sotsiaalsete standarditega;

31. rõhutab, et on vaja säilitada kooskõla liidu kaubandus- ja kestlikkuspoliitika vahel ning tugevdada kontrolli nii lähtekohas kui ka piiril komisjoni ja liikmesriikide poolt ning ELi kontrolliasutuse kaudu, kuna see annaks Euroopa tootjatele suuremad tagatised ausa konkurentsi osas; nõuab ELi kaubanduspoliitika läbivaatamist, tagamaks, et see toetab tulemuslikult Euroopa põllumajanduse konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust; rõhutab, et tulevaste kaubanduslepingute sõlmimisel ei tohiks kahjustada ELi põllumajandussektori jätkusuutlikkust ega konkurentsivõimet;

32. kutsub komisjoni üles parandama koostoimet, täiendavust ja koordineerimist selliste ELi rahastamisvahendite vahel nagu Ühtekuuluvusfond, taasterahastu „NextGenerationEU“ ja õiglase ülemineku fond, samuti riiklike vahenditega, samuti avama fondide haldamisel ja rakendamisel otseseid koostöökanaleid kohalike omavalitsustega; nõuab lisaks paremat integreerimist muude asjakohaste programmidega, et maksimeerida innovatsiooni, digitaliseerimise, kestlikkuse ja vastupanuvõime eesmärkide mõju

põllumajanduses ja maapiirkondades; palub, et komisjon kehtestaks iga finantsplaneerimise perioodi alguses sisemenetluse, et tagada ELi tasandil maapiirkondades kavandatud erinevate toetusvahendite vastastikune täiendavus ja järjepidevus;

33. rõhutab, et põllumajandustootjate ja muude põllumajandusliku toidutööstuse osalejate juurdepääs rahastamisele on oluline, et teha investeeringuid, hõlbustada juurdepääsu maale ja tagada põllumajandusettevõtetes tegevuse järjepidevus; rõhutab lisaks, et innovatsioon ja tehnoloogia põllumajanduslikus toidutööstuses peaksid jätkuvalt saama esmajärjekorras sihtotstarbelist investeerimistoetust, et EList saaks ülemaailmne digikeskus, mis edendab idufirmasid ning meelitab ligi andekaid noori ja hoiab neid;

34. märgib, et liikmesriigid seisavad silmitsi kasvavate ja mitmekesiste riskidega; rõhutab sellega seoses, et ühise põllumajanduskriisireservi asjakohane suurendamine ja reformimine koos uute ja konkreetsete rahastamisvahendite loomisega, millel on ÜPP väliseid vahendeid, on põllumajandustootjate toetamiseks tähtis, pidades silmas ettenägematuid turu- ja kliimamuutuste moonutusi, nagu põud ja üleujutused, tormid, taime- ja loomahaigused, samuti muutusi tarbijate käitumises ja geopoliitilisi pingeid; kutsub komisjoni üles kehtestama oma *ex ante* kriisiohjamise strateegia toodete kaupa, et kasutada põllumajanduse kriisireservi nii, et see maksimeeriks tõhusust ja ühenduse lisaväärtust; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada kiire, tulemuslik ja proportsionaalne reageerimine põllumajandustootjate vajadustele kriisiolukordades, võimaldades neil kiiresti saada kapitali, mida nad vajavad oma põllumajandusliku tegevuse taastamiseks;

35. rõhutab, et ÜPP riiklikel sekkumismehhanismidel on tähtis roll põllumajandusturgude stabiliseerimisel ja põllumajandustootjate kaitsmisel hinnakõikumiste eest; tuletab meelde, et võrdluskünniseid ei ole mitu aastat uuesti hinnatud ja need tuleks võimalikult kiiresti läbi vaadata, et võtta arvesse hinnamuutusi;

36. nõuab kõigi olemasolevate vahendite, sealhulgas solidaarsusfondi paremat koordineerimist ja lihtsustamist, et loodus- ja kliimakatastroofidest mõjutatud põllumajandustootjatel ning maakogukondadel ja kohalikel omavalitsustel oleks võimalik saada kiiremat ja sihipärasemat abi; kuna loodusõnnetused tekitavad üha suuremat kahju, nõuab automaatse käivitusmehhanismi loomist, et kiirendada aktiivsetel ja passiivsetel meetmetel põhinevate spetsiifiliste riskide vähendamise ja juhtimise vahendite kasutuselevõttu, mis on põllumajandustootjatele taskukohased;

37. kutsub liikmesriike üles tagama oma riiklike strateegiakavade õigeaegse ja nõuetekohase rakendamise mõlemas sambas, vältides seeläbi rahaliste vahendite tagastamist;

38. rõhutab, et kuigi põllumajandus aitab ÜPP kaudu kaasa muudele poliitikavaldkondadele ja strateegiatele, nagu keskkond, energeetika, kaubandus, kliima, bioloogiline mitmekesisus, loomade tervis ja heaolu, rahvatervis ja piirkondlik areng, on asjakohane ja tervitatav, et muud poliitikavaldkonnad aitavad jätkuvalt kaasa põllumajanduse kestlikkusele ja maaelu arengule ning teenuste osutamisele lisaks toidu ja biogeensete ressursside tootmisele; rõhutab eelkõige bioenergia ja biomajanduse arendamise tähtsust põllumajandussektori vastupanuvõime toetamisel;

39. kutsub komisjoni üles kehtestama kõigis poliitikavaldkondades kogu ELi hõlmava maapiirkondade mõju hindamise mehhanismi ning kaasama ühenduse maaelupakti ja Regioonide Komiteed kõikidesse maaelu arengu raamistikuga seotud tegevustesse; peab kahetsusväärseks asjaolu, et kuigi komisjon lisas maapiirkondadele avalduva mõju hindamise mehhanismi oma maapiirkondade visiooni 2040. aastaks, näib, et praktikas on seda rakendatud vaid piiratud ulatuses;

40. kinnitab veel kord, et ELil on maailma kõrgeimad toiduohutuse, loomade heaolu, keskkonnakaitse ja sotsiaalkaitse standardid, mis on ELi kvaliteetsete põllumajandustoodete konkurentsivõime nurgakivi ning mida tuleb austada ja kaitsta; nõuab seetõttu, et kõik kavandatavad õigusaktid nendes valdkondades oleksid teaduspõhised ning neile eelneks põhjalik mõjuhinnang ning et nende eesmärk oleks tugevdada ELi põllumajandusettevõtete konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust; on veendunud, et selle eesmärgi saavutamiseks on oluline motiveerida põllumajandustootjaid ja hüvitada neile lisakulud;

41. rõhutab, et loomade heaolu parandamine ei ole mitte ainult eetiline kohustus, vaid ka viis, kuidas muuta loomapidamissüsteemid vastupidavamaks ja kasumlikumaks; rõhutab, et madalama stressitasemega tervemad loomad vajavad üldiselt vähem veterinaarse sekkumist, neil on suurem sündimus ja tulemused on paremad, mis toob kaasa suurema majandusliku tõhususe; nõuab, et ÜPP meetmed toetaksid jätkuvalt investeerimist kõrgematesse loomade heaolu standarditesse, mis on kooskõlas turu ootuste ja teaduslike soovitustega, ning sellealaseid koolitusi;

42. palub, et komisjon esitaks oma seadusandlikes ettepanekutes järgmise ÜPP kohta ambitsioonika ja tervikliku valgustrateegia, mis peaks sisaldama asjakohaseid meetmeid ja vahendeid, et edendada kvaliteetset valgurikaste taimede tootmist, sealhulgas liblikõieliste kultuuride (muu hulgas nt teatud õliseemned, kaunviljad ja roheline sööt) ning mitte-liblikõieliste kultuuride (nt päevalille- ja rapsiseemned) tootmist toiduks ja söödaks, et vähendada märkimisväärselt ELi valgupuudust ja tagada strateegiline autonoomia;

43. rõhutab säästva loomakasvatuse strateegilist tähtsust maaelu arengu, bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, maastikuhoolduse ja

keskkonnasäästlikkuse seisukohast, eelkõige vähem soodsates piirkondades ja suure loodusväärtusega maastikel, ning rõhutab, et see sektor peab saama kestlikkuse tagamiseks piisavat rahalist toetust; rõhutab, et loomsetel saadustel ei ole mitte ainult toiteväärtus, vaid et nende tootmisel on oluline roll traditsiooniliste kultuurimaastike, mullaviljakuse ja süsiniku säilitamisel; palub komisjonil luua kõiki asjaomaseid sidusrühmi hõlmav kõrgetasemeline loomakasvatusrühm, et töötada välja uued lähenemisviisid ja kaitsta sektori tulevikku ning tegeleda kariloomade järkjärgulise kao probleemiga ELis, edendada põlvkondade vahetumist, loomade heaolu ja ringmajandust, sealhulgas kääritusjääkide kasutamist väärtusliku bioväetisena, mis parandab toitainete ringlussevõttu ja mulla seisundit, ning maksimeerida kestliku loomakasvatuse positiivset panust looduskaitsesse ja taastamisse, elurikkusesse ning mulla seisundisse ja viljakusesse, ning edendada investeeringuid sektori konkurentsivõime suurendamiseks; on seisukohal, et uue põllumajanduse heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) kasutuselevõtmine tekitaks liigset keerukust, ilma et oleks tagatud tulemuslikkus;

44. tõstab esile hiljutisi loomahaiguste puhanguid mitmes liikmesriigis; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama ennetus- ja likvideerimismeetmeid ning suurendama ÜPP rahalisi vahendeid, mis on ette nähtud riskijuhtimiseks ja põllumajandusettevõtete bioturvalisuse parandamiseks; kutsub komisjoni üles tugevdama ELi põllumajandussektoris loomatervise meetmeid, koordineerides veterinaarvaktsiinide uurimist, ostmist ja tarnimist ELi tasandil valmisoleku- ja varajase hoiatamise mehhanismi kaudu ning edendades nende vaktsiinide väljatöötamist ELis; nõuab, et seda mehhanismi rahastataks piisavalt väljaspool ÜPPd; nõuab tungivalt, et liikmesriigid toetaksid piirkondi ja teeksid nendega koostööd nende haiguste ennetamise ja vähendamise ning nende vastu vaktsineerimise kavade väljatöötamisel ja rakendamisel;

45. peab kahetsusväärseks, et teatavate loomahaiguste ennetamise, tõrje ja likvideerimise meetmete rahastamine ühtse turu programmi kaudu ei ole piisav, et toetada põllumajandustootjaid ja liikmesriike selliste haiguste puhul nagu suu- ja sõrataud; rõhutab, et kui ELi ühes liikmesriigis ei suudeta ennetada või tõrjuda loomahaigusi, võivad sellel olla vahetud tagajärjed teistele liikmesriikidele ja see nõuab kooskõlastatud reageerimist; nõuab, et loomakasvatuse kaitseks kehtestataks ranged ELi tasandi loomatervise standardid, sealhulgas sätted nakkusohtu kujutavate metsloomapopulatsioonide majandamise kohta ja vajaduse korral loomade sihipärase vaktsineerimise kohta;

46. rõhutab, et antimikroobikumiresistentsus on suur oht inimeste tervisele ja antibiootikumide kasutamise vähendamine loomakasvatuses peab olema prioriteet; märgib, et ÜPP raames on juba olemas rahalised vahendid loomahaigustele vastuvõtlikkuse ja

nende edasikandumise vähendamiseks;

47. kinnitab veel kord, et tuleb välja töötada ELi üldine toidustrateegia, mis põhineb teaduslikel katsetel ja hõlmab põllu- ja loomakasvatust, tagades samal ajal kõigi põllumajandussektorite võrdse kohtlemise; toetab teaduspõhiseid keskkonnamõju hindamisi, milles võetakse arvesse toiduainete kogu olelusringi; toetab toitumist, mis põhineb teaduslikel hinnangutel, mis kinnitavad loomset päritolu toidu tähtsust inimeste tervisele, eelkõige vähekaitstud elanikkonnarühmadele, nagu lapsed, eakad ja naised;

48. kutsub liikmesriike üles edendama ja parandama põllumajandustootjate või põllumajandustöötajate töö- ja sotsiaalseid tingimusi ja palku ning tagama piisava hulga töötajate olemasolu, et oleks tagatud asendamine haiguse või õnnetuse korral, mis põhjustab ajutist töölt puudumist; nõuab ka koolituse pakkumist ning iga-aastast puhkust ja perepuhkust pereliikmete eest hoolitsemiseks, et töökohad oleks kvaliteetsed ning et põllumajandustootjate ja -töötajate töö- ja eraelu oleks paremas tasakaalus; rõhutab põllumajanduse rolli sotsiaalse vastutuse ja inimväärsete töötingimuste peamise toetajana maapiirkondades;

49. kutsub komisjoni üles ajakohastama POSEI assigneeringuid, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus võetaks arvesse vähemalt kumulatiivset inflatsiooni ja eelarvet kohandaks igal aastal, ning peab kahetsusväärseks, et praeguses mitmeaastases finantsraamistikus ei ole otsetoetuste suhtes kohaldatavat 2 % deflaatorit POSEI puhul võrdselt arvesse võetud; on veendunud, et komisjon peab minema kaugemale ja tegema ettepaneku POSEI eelarve märkimisväärseks suurendamiseks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus, et anda põllumajanduslikule tootmisele täiendavat toetust, tagades seeläbi äärepoolseimates piirkondades toiduainetega isevarustatuse; leiab, et see on hädavajalik põllumajandusliku tegevuse jätkumiseks äärepoolseimates piirkondades, investeeringute toetamiseks ning ELi majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks täielikus kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 349, milles tunnistatakse nende piirkondade eripära ja vajadust võtta diferentseeritud meetmeid, et reageerida nende püsivatele piirangutele; väidab, et POSEI rahastamise suurendamisel tuleks arvesse võtta nende piirkondade tegelikke ja spetsiifilisi põllumajandusvajadusi, sealhulgas muutusi tootmiskuludes, kokkupuudet kasvavate äärmuslike ilmastikunähtuste ja kliimamuutustega, territoriaalset killustatust, turu volatiilsust ning vajadust tagada põllumajandusettevõtete majanduslik elujõulisus ja põllumajandustootjate õiglane sissetulek; rõhutab sellega seoses, kui oluline on luua konkreetne mehhanism, nimelt POSEI transpordiprogramm, mis aitaks leevendada äärepoolseimates piirkondades asuvate ja sealt ühtsele turule transporditavate toodete täiendavaid transpordikulusid ja tootmistegureid äärepoolseimates piirkondades;

50. juhib tähelepanu sellele, et mesinduse rahastamine teisest sambast peaks olema paremini määratletud ja tulemuslikum ning et uues õigusraamistikus tuleks esimese samba toetuskava mesinikele uuendada ja lihtsustada, nii et see arvestaks selle sektori eripära ja vastuvõtlikkust ohtudele;

51. rõhutab, kui oluline on põllumajandustootjate tööks ja elukvaliteediks maapiirkondades ning sotsiaalse eraldatuse kaotamiseks juurdepääs usaldusväärse kiire lairibateenusega füüsilisele ja digitaalsele taristule ning satelliittehnoloogia kasutamine; rõhutab seetõttu, kui oluline on saavutada põllumajanduse järkjärguline digitaliseerimine, mis hõlmab pidevat juurdepääsu internetile, digitaalsele teabele, innovatsioonile, põllumajandustootjate juurdepääsu teabele ja omandiõigust ning haridus- ja koolitusvõimalusi, et meelitada inimesi, eriti noori, nendesse piirkondadesse ja hoida neid seal, et neil oleks võimalus sinna jääda, kui nad seda soovivad; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema põllumajandustootjatele ja metsamajandajatele kättesaadavaks digioskuste koolitused, et nad saaksid kasutada parimal viisil ära digitaliseerimise ja täppispõllumajanduse eeliseid ning töötada tõhusamalt ja kestlikumalt, pidades samas silmas asjaolu, et isiklik ja suuline suhtlus on praegu paljude põllumajandustootjate jaoks endiselt väga oluline; tunnistab põllumajandustootjate organisatsioonide olulist rolli põllumajanduse digiülemineku edendamisel;

52. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et digitaalse Euroopa programm, lairibaühenduse kasutuselevõtu poliitika ja 2027. aasta järgne ÜPP oleks täielikult kooskõlas; kinnitab, et maapiirkonnad tuleb varustada digitaalsete taristuteenustega ning on vaja edendada kaugtööks, täppispõllumajanduseks ja digitaalseks ettevõtluseks vajalikke oskusi; rõhutab, et digitaristu teenused peavad olema maapiirkondade elanikele taskukohased; rõhutab, et sellised investeeringud on väga olulised, et vähendada maapiirkondade rahvastikukadu ning suurendada põllumajanduse ja maapiirkondade elu ligitõmbavust nooremate põlvkondade jaoks;

53. nõuab suuremat teadlikkust põllumajandustootjate ja -töötajate vaimse tervise tähtsusest, arvestades enesetappude kõrget taset selles sektoris; rõhutab, et see on murettekitav nähtus, mille põhjuseks on muu hulgas suur stress, ebakindlus, koormav halduskoormus, samuti vähene kaitstus, sotsiaalne eraldatus, puudus puhkusest, võlad ja põllumajandustootjate majandusraskused; rõhutab lisaks, et põllumajandusettevõtete stressirohked kontrollimenetlused avaldavad põllumajandustootjatele oma ettevõtete haldamisel lisasurvet ning kutsub liikmesriike üles töötama välja mehhanismid selle probleemi lahendamiseks; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid koostööd, et töötada põllumajandustootjate jaoks välja terviklik vaimse tervise strateegia ja tagada, et järgmisesse ÜPPsse lisatakse asjakohased toetusmeetmed; rõhutab, kui väärtuslikud on kohalikele oludele kohandatud lähenemisviisid, kus kasutatakse eri liiki tugiteenuseid,

sealhulgas praegused põllumajandusettevõtete nõustamise võrgustikud ja muud maakogukondade toetusrühmad; leiab, et tuleb välja töötada psühholoogilise abi programmid, samuti meetmed halduskorra lihtsustamiseks ning töö- ja eraelu tasakaalu edendamiseks, mis kõik parandavad ELi põllumajandustootjate ja töötajate elukvaliteeti; kordab, et põllumajandustootjad peavad saama oma turutoodete ja turuväliste toodete eest õiglaseid hindu;

54. rõhutab, et üle 70 % ELi tarbijatest tugineb oma ostuotsuste tegemisel pakendil olevale teabele, ning juhib tähelepanu reaalsele tarbijate eksitamise ohule; nõuab seetõttu ühtlustatud ELi märgistuse konsolideerimist, et tagada õiglane süsteem, mis annab läbipaistvuse ELi põllumajanduslike toiduainete päritoluriigi, kvaliteedi tagamise ja tootmisstandardite, sealhulgas loomade heaolu ja mahepõllumajanduslike standardite osas; on seisukohal, et selgete reeglite abil tuleb tagada jälgitavus ja konkurentsivõime ühtsel turul ja kogu maailmas, et vältida moonutusi ja eksitavaid tavasid, kaitsta ELi toidusüsteemide terviklikkust, edendada neid süsteeme ning parandada tarbijate teavitamist ja teadlikkust;

55. nõuab piirkondlike toodete kaitsmise meetmete tugevdamist, näiteks kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste süsteemide tugevdamist ja lihtsamaid menetlusi toodete kaitsmiseks kuritarvitamise ja võltsimise eest;

56. kutsub komisjoni üles kaotama ka pakendi esiküljel toitumisalase teabe märgistuse lihtsustatud süsteemid, näiteks Nutri-Score, kuna neil puudub teadusringkondade laialdane toetus ja on oht, et toiduainetööstus muudab parameetreid oma huvides;

57. nõuab toitumisalase hariduse edendamist koolides ja koolisööklates, et aidata lastel mõista tervikliku ja tasakaalustatud toitumise tähtsust varasest east alates ning teada toidu päritolu; julgustab arendama tervislikke toitumisharjumusi ja koolimenüüsid, mis hõlmavad mitmesuguseid vitamiine, kiudaineid ja toitainerikkaid toiduaineid, et aidata kaasa õpilaste füüsilise ja vaimse heaolu tugevdamisele; rõhutab lisaks, et tuleb austada ja edendada riiklikku, kohalikku ja hooajalist gastronoomiat kui väärtuslikku kultuuripärandit, mis on hästi esindatud Vahemere dieedi mudelis; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele eraldatakse nende tegevuste kavade jaoks lisavahendeid, ning rõhutab, et riigihangetes tuleb juhinduda kvaliteedist, mitte hinnast, ning edendada võimaluse korral geograafiliste tähistega mahepõllumajanduslike, kohalike ja hooajaliste toodete tarbimist;

58. rõhutab, kui oluline on kooliprogrammide kaudu lastele piima, puu- ja köögivilja jagamise kava ELis, mis on peamine vahend tervisliku toitumise edendamiseks, eriti vähekaitstud taustaga laste jaoks, kelle jaoks koolitoit võib olla üks vähestest tasakaalustatud toitumise

allikatest; peab kahetsusväärseks, et mõned liikmesriigid ei kasuta sellele programmile eraldatud vahendeid, mistõttu olemasolev eelarve on alakasutatud; juhib tähelepanu sellele, kui oluline on kaasata põllumajandustootjad ja põllumajandusliku toidutööstuse väärtusahelas osalejad toidualase hariduse pakkumisesse ning edendada otseseid sidemeid tootjate ja koolide vahel;

59. rõhutab, kui tähtis on säilitada oliiviõli ja lauaoliivide tootmise piisav rahastamine, kuna need on väga kasulikud ja tervislikud ning olulised kõigi eurooplaste jaoks;

60. on sügavalt mures, et laboris toodetud liha projektid on tõusuteel; rõhutab, et on vaja vaadata läbi ELi õigusraamistik nende toodete lubamiseks, et võtta rohkem arvesse seda liiki innovatsiooni majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast mõju ning sellega seotud eetilisi kaalutlusi;

61. julgustab poliitikuid, koole, meediat, põllumajandustootjaid ja kohalikke ühendusi tegema koostööd, et edendada põllumajanduse positiivset kuvandit, suurendades selle atraktiivsust noorte jaoks, ning paremini teavitama põllumajandustootja rollist kestlikus toidutootmises ja keskkonnateenustes; nõuab, et põllumajandustootjate ja -töötajate olulist tööd toiduohutuse ja kestlike tavade edendamise valdkonnas tunnustataks laialdaselt kampaaniate kaudu, mille eesmärk on suurendada tarbijate teadlikkust ostuvalikutest ning tugevdada tarbijate ja ELi põllumajandustootjate vahelist suhet, et edendada paremat arusaamist sellest, kuidas nad toodavad põllumajanduslikke toiduaineid, mida tarbijad ostavad; rõhutab vajadust võidelda väärinfo ning eksitavate, ekslike ja põhjendamatute sõnumite vastu, et parandada põllumajandustootjate negatiivset kuvandit, mis on osal ühiskonnast; nõuab tungivalt, et liikmesriigid lisaksid selle tunnustamise oma hariduskavadesse, et muuta põllumajandus atraktiivseks majandustegevuseks; peab äärmiselt kahetsusväärseks asjaolu, et põllumajandustootjad ja maaelanikud on aastaid kannatanud seetõttu, et neid peetakse vähem prioriteetseks ja investeeringuid ei tehta piisavalt;

2027. aasta järgse ÜPP lihtsustamine: tõhusama juhtimise suunas

62. toetab tulevikku silmas pidades komisjoni eesmärki vähendada ajavahemikuks 2024–2029 põllumajandustootjate halduskoormust ja lihtsustada õigusakte kui valdkondadevahelist strateegilist prioriteeti, et hõlbustada juurdepääsu ÜPP toetusele ja muuta rakendamine kohapeal tulemuslikumaks; rõhutab, et see peab olema üks juhtpõhimõtetest, mis on aluseks kõigile meetmetele, mille eesmärk on saavutada ELi põllumajanduse sotsiaalne, keskkonnaalane ja majanduslik jätkusuutlikkus, kahjustamata seejuures ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud ÜPP viit peamist eesmärki; rõhutab, et ÜPP lihtsustamine ei tohiks ohustada tugevat õigusraamistikku ELi tasandil, kuna see on hädavajalik ühise

põllumajanduspoliitika ühtsuse säilitamiseks ja vajalikele rahalistele vahenditele avaliku sektori toetuse tagamiseks;

63. rõhutab, et uue ÜPP jaoks on vaja suuremat paindlikkust ja lihtsamat rahastamisstruktuuri, mis toob kasu aktiivsetele põllumajandustootjatele; juhib tähelepanu sellele, et ebastabiilsed tingimused, üha suurem reguleerimine ja kasvavad ühiskondlikud ootused põhjustavad põllumajandustootjate seas pettumust ja mõjutavad elukutse atraktiivsust, eriti noorte põllumajandustootjate ja kõige vähem kaitstute seas;

64. palub, et komisjon keskenduks ÜPP tulevast ülesehitust kavandades sellele, et töötada välja selgemad kriteeriumid, digiteeritud menetlused ja standardsuunised, samuti on vaja õigeaegset teavitamist muudatustest ja kättesaadavat tehnilist tuge; rõhutab, et ülereguleerimine suurendab põllumajandustootjate ja toetusesaajate jaoks keerukust, vähendades oluliste meetmete tulemuslikkust ja kasutuselevõttu;

65. nõuab paremat kooskõlastamist komisjoni ning riiklike ja piirkondlike ametiasutuste vahel seoses dokumenteerimis- ja aruandluskohustuste vähendamisega; rõhutab, et enne ÜPP riiklike strateegiakavade koostamist on vaja proaktiivset koostööd komisjoni, liikmesriikide ametiasutuste, põllumajandustootjate ja põllumajandusorganisatsioonide vahel; rõhutab, et liikmesriigid vajavad ÜPP strateegiakavades rohkem paindlikkust, mis võimaldaks neil vajaduse korral konkreetseid elemente kohandada, ilma et selleks oleks vaja komisjoni eelnevat heakskiitu; nõuab, et loodaks tsentraliseeritud elektrooniline aruandlussüsteem ehk ÜPP ühtne kontaktpunkt, kus põllumajandustootjad saavad esitada taotlusi, aruandeid ja kõiki nõutavaid dokumente ühes kohas, ilma tarbetu ja dubleeriva halduseta;

66. nõuab, et põllumajandustootjate jaoks loodaks realistlik ja stiimulitel põhinev süsteem, mis võtab arvesse toetusesaaja kulutatud aega, mitte aga süsteemi, mis põhineb üksnes kohustustel saavutada ambitsioonikad keskkonnaalased ja sotsiaalsed eesmärgid, lisaks tuleb piisavalt arvesse võtta geograafiliste piirkondade eripära; on veendunud, et stiimulitel põhinevad lähenemisviisid annavad põllumajanduse jätkusuutlikkuse suurendamisel ELis parimaid tulemusi ; rõhutab, et osutatud teenuste eest makstava tasu arvutamisel on vajalik, et metoodika läheks kaugemale põllumajandustootja „kantud kulude ja saamata jäänud tulu” kitsast vaatenurgast, kuna sotsiaal-majanduslikud kahjud laiemale kogukonnale võivad olla palju suuremad, kui kaob kohalikus piirkonnas nii senine kui ka edaspidine majandustegevus; on veendunud, et neid makseid tuleks rahastada ÜPPst või riiklikest vahenditest, et avaliku sektori rahastamine saaks tõeliselt stimuleerida rohelist innovatsiooni ja rohepööret; kutsub komisjoni üles uurima lisaks ÜPP-le täiendavaid rahastamisallikaid, et toetada

põllumajandustootjaid kohalikul tasandil kohandatud ja kestlike ärimudelite väljatöötamisel;

67. rõhutab, et heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste nõuete rakendamisel tuleb arvesse võtta praegust maakasutust ja põllumajandustavasid; rõhutab, et aktiivsetele põllumajandustootjatele peab jääma õigus jätkata oma praegust põllumajanduslikku tegevust, sealhulgas vajalikke hooldustöid, ilma täiendavate haldus- või tegevuspiiranguteta;

68. rõhutab vajadust jätkata ÜPP tingimuslikkuse nõuete hindamist, et vähendada halduskoormust, tõkkeid või majanduslikke takistusi, vähendada kulusid ja vältida ülemääraseid rakendamisnõudeid põllumajandustootjatele; rõhutab, et põllumajandustootjad vajavad paindlikkust ja lihtsust, jätkates samal ajal vastutustundlike põllumajandustavade edendamist stiimulite abil ning säilitades võrdsed võimalused ja avalikkuse toetuse poliitikale lähenemisviisi kaudu, mis loob rohkem lisaväärtust ja investeerib innovatsiooni;

69. peab väga vajalikuks, et komisjon julgustaks põllumajandustootjaid vastutust võtma, lubades teatud määral tolerantsi ja tagades, et karistused on õiglased ja proportsionaalsed, eelkõige tingimuslikkuse nõuete, vabatahtlike ökokavade ja põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete puhul; rõhutab, et kõigi 2027. aasta järgse ÜPP uute õiguslike nõuetega peavad kaasnema piisavad üleminekuperioodid ja haldusalased lihtsustused, et tagada põllumajandustootjatele õigus- ja planeerimiskindlus;

70. rõhutab, et ühise turukorralduse määrust[33] tuleb lihtsustada, kiirendades sellega põllumajandustootjatele erakorralise abi andmise menetlusi; rõhutab, kui oluline on edendada ja tugevdada ühistute, tootjaorganisatsioonide, nende liitude, puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide, tootmisharudevaheliste organisatsioonide ja muude põllumajandusliku toidutööstuse väärtusahelasse panustavate üksuste olulist rolli, sealhulgas mahepõllumajandussektori rolli, ning muuta põllumajandusliku toidutööstuse väärtusahelat tasakaalustatumaks, tagades seeläbi põllumajandustootjatele parema tasustamise; nõuab tungivalt, et komisjon uuriks, kuidas nende koostööd saaks ühise turukorralduse määruse kaudu veelgi soodustada ja toetada;

71. kutsub komisjoni üles vaatama põhjalikult läbi vahendid, sealhulgas turu vaatluskeskused, mille eesmärk on parandada vastupanuvõimet turu volatiilsusele ja turuhindade langusele; tõstab esile vajadust ajakohastada ja tugevdada praeguseid riskijuhtimisvahendeid ning

---

33 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete turgude ühine korraldus ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

tõhustada koostööd ühistute, tootjaorganisatsioonide ja nende liitude vahel, et tugevdada nende rolli majandus- ja riskijuhtimisvahendite haldamisel; rõhutab, et tuleb veelgi hõlbustada konkurentsireeglite erandite kohaldamist põllumajandustootjate jaoks, et turukriisidega toime tulla ja neist üle saada;

72. julgustab komisjoni pakkuma ühise turukorralduse määruses tõhusaid turvavõrke, sealhulgas vaatama läbi praegused riikliku sekkumise hinnad ja võrdluskünnised, et kajastada täpselt praeguseid majandustingimusi ja tegelikku olukorda;

73. väljendab heameelt komisjoni uue veinisektori paketi üle ja palub, et komisjon eraldaks täiendavalt rahalisi vahendeid kavandatud meetmete rakendamiseks ja veinisektori pikaajaliseks jätkusuutlikuks elavdamiseks;

74. tuletab lisaks meelde, et ühise turukorralduse määrus peaks käsitlema tootjate ja tarbijate nõudlust teatavate põllumajandustoodete, näiteks lihaga seotud toodete müüginimetuste järele, mida tuleb kaitsta eksitava kasutamise ohu eest;

75. nõuab, et tagataks, et igale põllumajandust mõjutavale seadusandlikule ettepanekule eelneb – välja arvatud erandjuhtudel – üksikasjalik, põhjalik ja tõenditel põhinev kumulatiivne mõjuhinnang, milles pööratakse erilist tähelepanu majanduslikele, keskkonnaalastele ja sotsiaalsetele aspektidele, et tagada põllumajandustootjatele õiguskindlus; pooldab kavandatud poliitikameetmete majandusliku mõju hindamist põllumajandusettevõtte tasandil ja nende rakendamiseks vajalike rahaliste vahendite hindamist ning meetmete pidevat jälgimist; rõhutab, et selle sektori regulatiivse koormuse pidev suurenemine on põhjustanud põllumajandustootjate seas pettumust ja toonud kaasa märkimisväärseid lisakulusid põllumajandusettevõtte tasandil ning see on üks teguritest, mis mõjutab kutseala atraktiivsust uute turuletulijate jaoks;

76. rõhutab, kui oluline on toetusmeetmete, regulatiivsete nõuete ja innovatsioonistrateegiate määramisel tunnustada Euroopa põllumajanduse, sealhulgas kasvuhooneaianduse ja püsikultuuride mitmekesisust; nõuab, et kasvuhoone-, linna- ja vertikaalpõllunduse probleemide ja võimaluste jaoks kehtestataks ja kohandataks ELis spetsiaalsed reeglid;

77. rõhutab, et ÜPP jälgimiseks tuleb minna üle integreeritud ja koostalitlusvõimelistele digisüsteemidele; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on edendada andmete ja teabe kogumist ühtse õigusraamistiku alusel, mis tugineb eelkõige satelliitfotodele, et töötada välja integreeritud juhtimis- ja kontrollisüsteemid; rõhutab, et selliste süsteemide eesmärk peaks olema vähendada võimaluse korral kohapealseid füüsilisi kontrolle ning põllumajandustootjate halduskoormust ja kulusid; rõhutab, et tuleb täielikult tagada

põllumajandustootjate andmete kaitse ja omandiõigus; tuletab siiski meelde, et võttes arvesse satelliittehnoloogia kasutamise praeguseid piiranguid, eriti väikeste ja kitsaste maatükkide puhul, on vaja säilitada seni ka teisi süsteeme;

78. nõuab, et liikmesriigid rakendaksid ühtse auditi lähenemisviisi, et põllumajandustootjad kaotaksid kontrollidega kaasas käies võimalikult vähe aega; julgustab komisjoni ajakohastama satelliitfotode integreeritud juhtimis- ja kontrollisüsteemi, nagu Copernicus ja Galileo, et integreerida olemasolevat ja uut tehnoloogiat suurema täpsuse, usaldusväärsuse ja lihtsustamise huvides;

79. pooldab liikmesriikidele suurema paindlikkuse andmist, et toetada investeeringuid peamistesse uuendustesse ja tehnoloogiatesse, nagu satelliitide, asjade interneti ja muude selliste tehnoloogiate kasutamine operatiivandmete kogumiseks; on veendunud, et see tagab läbipaistvuse ja nõuetele vastavuse, tekitamata põllumajandustootjatele lisakulusid, hõlbustades üleminekut usalduspõhisele süsteemile, kus usaldusväärsed põllumajandustootjad saavad nõuetele vastavust ise tõendada, ja seda täiendavad suunatud riskipõhised auditid, mitte laiaulatuslikud rutiinsed kontrollid;

80. rõhutab, et innovatsioonistrateegiaid ja digipööret tuleb kavandada kaasaval ja kõigile põllumajandusettevõtetele kättesaadaval viisil, tagades, et tehnoloogia areng aitab kaasa maapiirkondade ühtekuuluvusele, demokraatlikule osalusele ja kestlikule arengule;

81. peab oluliseks, et liikmesriikidele, kes tunnustavad ÜPP haldamisel piirkondade seadusjärgset rolli, antaks võimalus taastada haldusvahendite kehtivus piirkondlikul tasandil maaelu arengu meetmete kontekstis;

Vesi ja ringmajandus kui 2027. aasta järgse ÜPP alus

82. nõuab tungivalt, et komisjon integreeriks 2027. aasta järgsesse ÜPPsse strateegilise ja tervikliku lähenemisviisi veevarudele ning suurendaks selle koostoimet muude ELi fondidega, näiteks Euroopa Regionaalarengu Fondiga, et tugevdada vee ja toidu vahelist seost kui toiduga kindlustatuse tugevdamise ja maapiirkondade arengu põhielementi; nõuab lisaks suuremaid investeeringuid veealase vastupanuvõime parandamisse vee säilitamise, jaotamise ja kestliku reguleerimise taristu ning looduspõhiste lahenduste ajakohastamise ja arendamise kaudu, mis on võti tõhusama ja konkurentsivõimelisema põllumajandussektori saavutamiseks;

83. kutsub komisjoni üles tagama kestliku kastmise jaoks juurdepääsu veele; rõhutab, et on vaja edendada investeeringuid reovee puhastamisse ja käitlemisse, samuti mittetraditsiooniliste veeallikate, näiteks taaskasutusvee ja magestatud vee kasutamisse põllumajandussektoris, olenemata põllumajandusettevõtte suurusest,

konkurentsivõimeliste hindadega, kusjuures veetranspordi ühendused on sellise vee transportimisel samuti olulised; kutsub komisjoni üles võtma arvesse nii märkimisväärseid erinevusi ja probleeme liikmesriikides kui ka häid tavasid, mida iga liikmesriik põllumajandusliku tootmise kaitsmiseks rakendab; palub, et komisjon investeeriks koolituskavadesse, mis käsitlevad põllumajandustootjate veekasutuse tõhusust;

84. kutsub komisjoni üles seadma prioriteediks uuenduslike tehnoloogiate ja aruka kastmise edendamise ning taristu digitaliseerimise, et optimeerida veekasutust ja vähendada vee jalajälge, eelkõige põuast ja kõrbestumisest mõjutatud piirkondades, tagades samal ajal stabiilse tootmise;

85. juhib tähelepanu asjaolule, et paljud niisutussüsteemid on vananenud ja ebatõhusad, põhjustades märkimisväärset veekadu ja seetõttu vajavad need asendamist või ajakohastamist; kutsub seetõttu komisjoni üles lisama selle ajakohastamise rahalised stiimulid oma prioriteetide hulka ning toetab nende lisamist toetuskõlblike investeeringutena ÜPP strateegiakavadesse ja asjakohastesse ELi ühtekuuluvusvahenditesse;

86. rõhutab, kui keerukas on kasutada ÜPP vahendeid, eelkõige II samba vahendeid niisutustaristu rahastamiseks ning nõuab seetõttu sellise taristu kavandamise ja rahastamise mehhanismide läbivaatamist, et parandada veevarude kättesaadavust ja kasutamist põllumajandustootjate poolt, kajastades nende pakutavate keskkonna- ja maastikuteenuste tegelikke kulusid ja lisaväärtust;

87. nõuab ELi põllumajandustootjatele ja metsandusettevõtjatele sihipärast ja mõjusat toetust, et edendada ringmajandust ja integreeruda tekkivasse biomajandusse, kasutades selleks biomassi, põllumajandusjäätmete ja kaassaaduste taaskasutamise stiimuleid, mis toetaksid ka põllumajandusettevõtete energiasõltumatust ja vähendaksid nende sõltuvust välistest sisenditest; juhib tähelepanu vajadusele optimeerida toorainete ja teiseste toodete kasutamist, mis tekitavad kõrvalsaadusi, nagu kääritussaadused ja uued energiaallikad, sealhulgas säästev biogaas ja säästvad biokütused, pidades samal ajal silmas vajadust seada prioriteediks toiduainete tootmine; rõhutab, et need meetmed, mis ei tohi suurendada halduskoormust põllumajandusettevõtete tasandil, aitavad tugevdada ELi energiasõltumatust, suurendada põllumajandustootjate täiendavaid sissetulekuallikaid ja luua uusi töövõimalusi; ärgitab sellega seoses komisjoni tunnistama nende aspektide tähtsust tulevases 2025. aasta biomajanduse strateegias;

88. rõhutab, et on vaja terviklikku lähenemisviisi põllumajanduse süsinikuheite vähendamiseks ning nõuab asjakohast julgustamist ja stiimuleid, sealhulgas biomassi taastamiseks ja süsiniku sidumise premeerimiseks muldades, samuti piisavat rahastamist põllumajandustootjatele selliste lahenduste ja tavade vastuvõtmiseks,

mis vähendavad põllukultuuride süsiniku jalajälge, säilitades samal ajal nende konkurentsivõime, nii et süsinikuheite vähendamise ja töökoormus ei langeks üksnes neile;

89. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid ergutaksid ja tõhustaksid põllumajanduse ja taastuvenergia integreerimist, tunnistades selle koostoime potentsiaali edendada kestlikke põllumajandustavasid, tugevdada kohalikku vastupanuvõimet kliimamuutustele ja edendada ringmajandust; rõhutab, et põllumajandusel on potentsiaal täita keskset rolli puhta tööstuse kokkuleppes ja energiasüsteemi ümberkujundamises taastuvenergia tootmise kaudu selles sektoris; kutsub komisjoni üles selgitama ÜPP sätteid, et viia taastuvad ja säästvad energiaallikad, nagu põllumajandusega seotud päikeseenergiatootmine ja biogaas, paremini kooskõlla ja suurendada nende kokkusobivust põllumajandustegevusega;

90. pooldab nitraadidirektiivi läbivaatamist, et viia see kooskõlla uusimate teaduslike tõendite ja parimate põllumajandustavadega, kaitstes samal ajal jätkuvalt vee kvaliteeti; kutsub sellega seoses komisjoni üles tegema liikmesriikidega koostööd, et võtta kiiresti vastu teaduspõhine ettepanek, mis võimaldab kasutada RENURE väetisi selgelt määratletud tingimustel, et põllumajandustootjad saaksid vähendada sõltuvust sünteetilistest väetistest ja kiirendada üleminekut ringluspõhisematele ja kestlikumatele toitainete majandamise süsteemidele;

91. nõuab struktureeritud teadmiste vahetamise ja koostöö hõlbustamist liikmesriikide võrreldavate tootmissüsteemide vahel, et toetada vastastikust õppimist, tegeleda piirkonnaspetsiifiliste probleemidega (näiteks intensiivse tootmise piirkondade probleemid) ja kiirendada kestlikku üleminekut, mis on kohandatud iga sektori konkreetsele tegelikkusele;

92. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama 2027. aasta järgses ÜPPs riskijuhtimisvahendeid ja suurendama rahalist toetust põllumajanduskindlustusele, usaldusfondidele ja sissetuleku stabiliseerimise vahendile; rõhutab, et kindlustus tuleb muuta põllumajandustootjatele kättesaadavamaks ja rahaliselt elujõulisemaks; juhib tähelepanu vajadusele kehtestada ELi tasandil mehhanism, et tugevdada riiklikke põllumajanduskindlustusskeeme, mis käivitatakse automaatselt, et tulla toime äärmuslike ja ettenägematute ilmastiku- ning sanitaar- ja turukriisidega; rõhutab, et need meetmed peaksid praeguseid turukorraldusvahendeid täiendama ega tohiks kahjustada kehtivaid riiklikke kavasid;

93. kutsub komisjoni üles tugevdama riskijuhtimismeetmeid, sealhulgas kindlustus- ja edasikindlustusskeeme ning muid täiendavaid rahalisi vahendeid, mida kasutatakse nii ennetusmeetmeteks kui ka põllumajandustootjatele hüvitamiseks juhtudel, kus kahjukünnised on loodusõnnetuste, loomahaiguste epideemiate ja taimehaiguste korral

kõrgemad; on seisukohal, et sellega seoses on vaja investeerida ennetusse, varajase hoiatamise süsteemidesse ja uue vastupanuvõime infrastruktuuri arendamisse, mis võimaldab sektoril ennetada kasvavaid kliimaga seotud riske ja neile reageerida; rõhutab, et liikmesriigid peavad rohkem kasutama praegu alakasutatud riskijuhtimisvahendeid;

94. rõhutab vajadust reformida ja suurendada põllumajandusreservi finantssuutlikkust, et tegeleda ettenägematute turuhäirete ja kliimaga seotud sündmustega, nagu põuad ja üleujutused; rõhutab siiski, et põllumajandusreserv ei tohi olla ainus vahend, ning kordab, kui oluline on töötada välja laiem valik riskijuhtimismehhanisme ja kiirreageerimisvahendeid, näiteks mõjusamad põllumajanduskindlustusskeemid, investeerimisfondid, kliimamuutustega seotud hädaolukorra fondid ja erakorraline likviidsustoetus ELi põllumajandussektorile;

95. juhib tähelepanu sellele, et puuduvad ühtsed ja hõlpsasti kasutatavad meetodid üksikute põllumajandussektorite heitkoguste arvutamiseks; on seetõttu kindlalt vastu katsetele kaasata põllumajandussektor heitkogustega kauplemise süsteemi või mis tahes keskkonnahoidlike maksusüsteemide hulka;

96. rõhutab, et kliimamuutuste tagajärjed mõjutavad kõiki ELi piirkondi; juhib siiski tähelepanu sellele, et lõunapoolsed piirkonnad on ohtudele vastuvõtlikumad, kannatavad kõrbestumise, põua, põhjaveekihtide sooldumise, metsatulekahjude ning püsivate sademete ja üleujutuste all, mis põhjustavad uusi kahjureid ja haigusi, mis kõik ohustavad põllumajandussektorit; rõhutab seetõttu, et põllumajandustootjad kogu ELis vajavad konkreetseid toetusmeetmeid ja -vahendeid, et kahekordistada jõupingutusi oma tegevuse kohandamiseks kliimamuutustega ning nende negatiivsete mõjude ennetamiseks ja leevendamiseks; juhib tähelepanu sellele, kui oluline on pakkuda nende eesmärkide saavutamisel maakogukondadele ja kohalikele omavalitsustele igakülgset toetust;

97. nõuab uuenduslike põllumajandusmeetodite, sealhulgas mahepõllumajanduses ja muudes agroökoloogilistes tavades kasutatavate meetodite jätkuvat toetamist nii mahepõllumajanduses kui ka üha enam tavapärastes süsteemides, et oluliselt vähendada sisendite kasutamist ja välissõltuvust põllumajanduses ning tugevdada sõltumatust ja toiduga kindlustatust;

98. rõhutab, et ELi mahepõllumajandussektori edasine areng peab olema turule orienteeritud, ning nõuab, et uus ÜPP pakuks põllumajandustootjatele ja uutele turuletulijatele jätkuvalt stiimuleid mahepõllumajanduses osalemiseks; kutsub komisjoni üles uurima uusi viise, kuidas tulla toime mahepõllumajandusturu kriisidega; tuletab meelde, et mahetarbimist tuleb edendada ka riigihangete kaudu;

99. ärgitab minimeerima toidu raiskamist ja toidukadu kogu toidutarneahelas, sealhulgas esmatootjate etapis, et tagada kõigi ressursside tõhus, uuenduslik ja säästev kasutamine; kutsub komisjoni üles võtma kõigil tasanditel meetmeid, et vältida kahjusid ja edendada ülejäägi muutmist lisandväärtusega toodeteks; rõhutab, et põllumajandustootjate toodetud toitu ja selle saamiseks tehtud suurt tööd tuleb rohkem väärtustada; julgustab sellega seoses komisjoni edendama selliseid lahendusi nagu „parim enne“ kuupäevade läbivaatamine ja looduslike biopõhiste säilitusainete kasutamine, et pikendada toiduainete säilivusaega;

100. palub komisjonil töötada välja terviklik toitainete taaskasutamise strateegia kogu toidutarneahelas, toetades sihipäraselt innovatsiooni toitainete eraldamisel, töötlemisel ja korduskasutamisel toiduainete töötlemisel, jaemüügil ja tarbimisel tekkivatest jäätmevoogudest;

Uutele põlvkondadele atraktiivne sektor

101. rõhutab, et põlvkondade vahetumise ja naisettevõtluse tagamine on oluline nii ELi põllumajanduse tuleviku kui ka maapiirkondade sotsiaal-majandusliku struktuuri säilitamiseks; tunnustab ÜPP meetmete kaudu tehtud püüdlusi põlvkondade vahetumise edendamiseks, eelkõige äärepoolsemates maapiirkondades, ning rõhutab, et neid tuleb tugevdada; juhib siiski tähelepanu sellele, et ÜPP ei saa olla ainus vahend noorte ja naiste kaasamiseks põllumajandusse, vaid seda tuleb toetada riiklike strateegiatega, mis hõlmavad erasektori rahastamisallikaid, sealhulgas panku, koostööl põhinevaid põllumajandustootmise korraldusi ja partnerlusi, ning rahastamisvahendeid, mille kaasrahastamise nõue on väiksem või puudub; rõhutab, et eluliselt tähtsa eesmärgiga tagada põlvkondade vahetumine ELi põllumajanduses peavad kaasnema struktuurimeetmed, eelkõige seoses innovatsiooni, digiteerimise, digitaalse ühenduvuse ja maale juurdepääsuga; ootab sellega seoses komisjoni põlvkondade vahetumise strateegia avaldamist;

102. kutsub liikmesriike üles töötama välja sidusad, jätkusuutlikud ja prognoositavad strateegiad, et suurendada põllumajanduses töötamise atraktiivsust, tagades kooskõla ELi ja regionaalpoliitikaga, sealhulgas riiklike strateegiakavadega; rõhutab, et on vaja suurendada ja mobiliseerida ÜPP rahalisi vahendeid põlvkondade vahetumise toetamiseks, mis praegu hõlmab I samba täiendavat toetust ning II samba raames kättesaadavat investeerimis- ja paigaldustoetust, samuti on vaja luua uusi rahastamisvahendeid väljaspool ÜPPd; rõhutab, et need vahendid peaksid hõlmama suuremaid maksuvabastusi ja -stiimuleid, madala intressiga laene, põllumajanduslaenude tagamise skeeme, toetusi täppispõllumajanduse vahenditele ja koolitusteenustele, sealhulgas kestlike ärimudelite kohta, et suurendada kasumlikkust;

103. rõhutab, kui oluline on pakkuda noortele põllumajandustootjatele ja uutele alustajatele nii enne kui ka pärast tegevuse alustamist

terviklikke, kohandatud ja sõltumatuid nõustamisteenuseid, eelkõige sotsiaalsete ja digioskuste, aga ka otseturunduse, raamatupidamise, juriidiliste aspektide, ettevõtte mitmekesistamise, säästva põllumajanduse ja suhtlusega seotud oskuste osas; pooldab selliste põllumajandusettevõtete inkubaatorite laialdast kasutamist, mis võimaldavad tulevastel põllumajandustootjatel saada kasu nende põllumajandustootjate teadmistest, kellel on mõni aasta kogemusi struktureeritud keskkonnas, enne kui nad sõltumatu põllumajandusettevõtte üle võtavad; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et nähtaks ette noorte põllumajandustootjate riiklike koolituskeskuste loomine;

104. palub komisjonil hinnata, kas noorte põllumajandustootjate abikõlblikkuse vanuse pikendamine 45. eluaastani ergutaks rohkem inimesi põllumajandussektorisse sisenema, sealhulgas ümberõppe kaudu; kutsub komisjoni üles hindama uuesti ka muid abikõlblikkuse kriteeriumide elemente, mis võivad olla liiga piiravad;

105. väljendab heameelt koostöölepingu üle Euroopa Investeerimispanga Grupiga (EIP Grupp) ja peab seda paljulubavaks mudeliks rahastamisvahendite kasutuselevõtu edendamiseks paljudes ÜPP valdkondades, sealhulgas noorte ja naissoost põllumajandustootjate toetamiseks, samuti poliitikameetmeteks veemajanduse kriisivalmiduse, turukindluse ja kliimakerksuse parandamiseks kõigis liikmesriikides; on veendunud, et EIP roll peaks eelkõige keskenduma madalate kuludega rahastamisele kapitalikaupade ja taristuprojektide sobilikuks rahastamiseks, mida põllumajandustootjad võivad moderniseerimisprogrammi raames kasutada;

106. julgustab liikmesriike töötama välja mehhanisme, mis hõlbustavad üleminekut väärikale ja kavandatud pensionile; nõuab eelkõige põllumajandustootjate ennetähtaegselt pensionile jäämise kavasid, mida rahastatakse eraldi fondidest; nõuab selliste teenuste laiendamist, mis ühendavad pensionile jäänud põllumajandustootjaid tulevaste noorte või uute põllumajandustootjatega ning millega kaasneb muu hulgas logistiline tugi ja õigusnõustamine, et võimaldada põllumajandusettevõtete vastastikku kasulikku üleminekut ning tagada teadmiste ja põllumajandusliku tegevuse järjepidevus;

107. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema põlvkondade vahetumise strateegiates konkreetsete takistustega, millega puutuvad kokku naised, eelkõige noored naised, kes soovivad põllumajandussektorisse siseneda, sealhulgas põllumajandusega otseselt mitteseotud küsimustega, nagu piisavad tervishoiu- ja sotsiaalteenused; tunnustab ÜPP meetmete kaudu tehtud jõupingutusi naiste toetamiseks põllumajanduses, kuid rõhutab, et vaja on tugevamat ja paremini kohandatud toetust, eelkõige äärepoolsetes maapiirkondades, sealhulgas juurdepääsu laenudele, koolitusele või rahalisele abile, et tagada tegelik kaasatus ja võrdsed

võimalused; nõuab tungivalt, et liikmesriigid looksid asjakohased tingimused naiste aktiivseks osalemiseks põllumajandusliku toidutööstuse esindusorganisatsioonides ning põllumajandusettevõtete ja maapiirkondade naisteühenduste juhtorganites; väljendab sellega seoses heameelt, et peatselt luuakse naispõllumajandustootjate platvorm dialoogi pidamiseks ja heade tavade vahetamiseks, et tugevdada osalemist ja võrdseid võimalusi põllumajanduslikus toidutööstuses;

108. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema kiiresti põllumajandusmaa kadumise ja koondumise probleemiga, sealhulgas läbipaistvuse puudumisega sellel turul; rõhutab, et maa rentimine õiguskindluse tingimustel on lühiajaline elujõuline alternatiiv, mis hõlbustab juurdepääsu maale, kuna nõuab tegevusega alustamiseks vähem ressursse ja soodustab põlvkondade vahetumist; rõhutab, kui olulised on riiklikult toetatavad maa sobitamise teenused ja struktureeritud pärimise planeerimine, eelkõige maa üleandmisel, mis võimaldab ennetähtaegselt pensionile jäämist ja põllumajandusettevõtte juhtimise järjepidevust; kutsub liikmesriike üles võtma poliitikameetmeid, et edendada pikaajalist stabiilset maa rentimist, näiteks kehtestama maksuvabastusi, tagades seeläbi kindluse maa valdamise ja investeerimisaja suhtes eelkõige noortele, naistele ja uutele põllumajandustootjatele, mis võib parandada ka pinnase seisundit, keskkonnanäitajaid ja kliimakerksust;

109. väljendab heameelt komisjoni kavatsuse üle käivitada ELi põllumajandusmaa vaatluskeskus, mis peaks parandama ELi põllumajandusmaa turu läbipaistvust ning hõlbustama põllumajandusmaa andmete ja maale juurdepääsu ühtlustamist, võimaldama koostööd ja parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel ning andma soovitusi teadlikumaks ELi poliitika kujundamiseks;

110. rõhutab asjaolu, et ELi mitmekesiste kultuurimaastike säilitamine ei ole mitte ainult ökoloogilise ja turismilise tähtsusega, vaid ka piirkondliku identiteedi ja maapiirkondade pikaajalise vastupanuvõime nurgakivi; nõuab seetõttu nende selget tunnustamist ja nende säilitamise integreerimist strateegilise eesmärgina 2027. aasta järgsesse ÜPPsse;

111. julgustab rakendama looduse taastamise valdkonnas lähenemisviise, milles arvestatakse põllumajandustootjate ja maaomanikega, tagades, et omandiõigusi austatakse täielikult;

112. julgustab komisjoni uurima, kuidas saaks ÜPP toetada põllumajandustootjate uusi ärimudeleid, et Euroopa põllumajandus oleks veelgi kestlikum ja konkurentsivõimelisem;

113. kutsub komisjoni üles edendama partnerlusi parimate tavade ja uuenduslike ideede vahetamiseks liikmesriikide vahel koostöös kohalike ametiasutuste, ülikoolide, uurimiskeskuste ja

põllumajandusettevõtetega; rõhutab, et selline koostöö peaks keskenduma lihtsustamisele, juurdepääsetavusele, kestlikkuse suurendamisele ning iga piirkonna ja sektori konkreetsete probleemide lahendamisele ning seda tuleks toetada asjakohase koolitusega, vältides seeläbi moonutusi ja erinevaid lähenemisviise, mis võivad põllumajandustootjaid ebasoodsasse olukorda seada;

114. julgustab edendama toetus- ja nähtavusprogramme, milles selgitatakse, kuidas põllumajandussektor võib anda võimaluse elada rikastavat ja täisväärtuslikku elu, tõstetakse esile põllumajandustootjate väärtust ja pühendumust loodusele, toiduga kindlustatust ning valdkonnas töötavate spetsialistide töö eeliseid ja sellele tööle omaseid väärtusi; juhib tähelepanu sellele, kui oluline põllumajandussektori selgete pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks järjepidevus läbi aegade;

115. rõhutab, kui tähtis on tugev ja hästi rahastatud ELi müügiedenduspoliitika, sealhulgas ÜPP suurem rahastamine, et suurendada teadlikkust põllumajandus- ja toidutoodete kvaliteedist nii ELis kui ka kogu maailmas, ning rõhutab, et see on majandusliku ebakindluse ajal veelgi olulisem;

Innovatsioon põllumajanduse jätkuvaks arendamiseks

116. nõuab ambitsioonikat innovatsiooni, tehnoloogia ja rakendusuuringute investeerimispaketti, mis on kohandatud põllumajandustootjate vajadustele ning mida rahastatakse ÜPP, programmide „Euroopa horisont“, „Digitaalne Euroopa“ ja muude toetusmehhanismide kaudu, millel on võtmeroll jätkusuutlikuma ja vastupidavama põllumajandussektori edendamisel; rõhutab, et programm „Euroopa horisont“ peaks sisaldama põllumajandusele pühendatud eraldi sammast, mis on suunatud teadusuuringute, innovatsiooni ja teadmussiirde edendamisele põllumajanduslikus toidutööstuses;

117. rõhutab vajadust tagada, et uuenduslikke ja digitaalseid lahendusi saaks kasutada võrdse juurdepääsuga igat liiki põllumajandusettevõtetes ja territooriumidel ELis ning et need lahendused toetaksid kestlikku põllumajandust, aitaksid hallata agroökosüsteemide mitmekesisust ja keerukust, aitaksid kaasa kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise strateegiatele, parandaksid põllumajandustootjate sissetulekuid, vähendaksid nii põllumajandustootjate kui ka haldusasutuste halduskoormust, prognoosiksid tulevasi tootmistingimusi ning oleksid kooskõlas tarbijate ja ühiskonna ootustega; rõhutab, et uute tehnoloogiate kasutamist tuleks toetada asjakohase õigusraamistikuga, et kasutada ära nende täielik potentsiaal ja kohaldada usaldusväärseid riskihindamisi;

118. nõuab suuremat rahastamist rakendusuuringutele, mille eesmärk on uurida traditsiooniliste taimekaitsevahendite alternatiive, ja

praeguste heakskiitmismenetluste läbivaatamist; rõhutab, et kui alternatiive pole veel saadaval, tuleb vältida kehtestatud õiguslikele ohutuspiiridele vastavate taimekaitsevahendite turult kõrvaldamist, et põllumajandustootmine saaks kestlikult ja ohutult jätkuda; juhib tähelepanu biostimulaatorite potentsiaalile taimede tootlikkuse parandamisel;

119. rõhutab, kui oluline on tunnustada ja tugevdada 2027. aasta järgses ÜPPs põllumajanduse teadmus- ja innovatsioonisüsteemi mudeli rolli strateegilise ja valdkondadevahelise vahendina, mis suudab tagada teadmiste ja innovatsiooni tulemusliku levitamise põllumajandustootjatele; on veendunud, et tõhus ja koordineeritud põllumajanduse teadmus- ja innovatsioonisüsteem on keskse tähtsusega ÜPP peamiste eesmärkide saavutamisel konkurentsivõime, kestliku toidutootmise, kliimamuutustele vastupanuvõime ja digiülemineku valdkonnas ning see tuleb täielikult integreerida riiklikesse strateegiakavadesse;

120. tunnistab, kui oluline on EIP-AGRI, mis on aidanud kaasa innovatsiooni edendamisele põllumajanduslikus toidutööstuses ja metsandussektoris, luues töörühmi ja rakendades uuenduslikke projekte, mille eesmärk on töötada välja tipptasemel lahendused, näidates parimaid tavasid, mis parandavad põllumajandusliku toidutööstuse kestlikkust, vastupanuvõimet ja konkurentsivõimet; kutsub komisjoni üles suurendama 2027. aasta järgse ÜPP raames toetust sellele algatusele;

121. märgib, et maaelu arengu kontekstis on vaja välja töötada kestliku põllumajanduse põhimõtetel põhinev erimeede integreeritud kahjuritõrje, sealhulgas biotõrje, droonide ja endoteraapia parandamiseks, et optimeerida taimekaitsevahendite kasutamist, järgides alati kehtestatud õiguslikke piiranguid ja ohutusvarusid ning pakkudes põllumajandustootjatele hüvitist kantud rahaliste kahjude eest; rõhutab, et tähtis on võtta ELis üldtunnustatud süsteemina kasutusele integreeritud põllumajandus ning jätkata kestlike ja mahepõllumajanduslike tavade kasutuselevõttu ja toetamist;

122. rõhutab, kui oluline on võimendada ÜPP raames erasektori rahalisi vahendeid, et suurendada investeeringuid põllumajandusse ja maaelu arengusse, mobiliseerides põllumajandustootjate organisatsioonide, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning pereettevõtete jaoks rohkem pikaajalisi vahendeid;

123. märgib, et Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse (EPRS) 2025. aasta uuringu[34] kohaselt on väike arv suuri tapamaju koondunud teatud piirkondadesse; rõhutab seetõttu vajadust toetada ÜPP fondide kaudu tapamajade loomist ja arendamist, et stimuleerida kohalikku majandust, luua töökohti ja tugevdada lühikesi tarneahelaid;

124. nõuab uute aretusmeetodite, näiteks CRISPR-Casi kiiret kasutuselevõttu ja juurutamist nii väikestes kui ka suurtes ettevõtetes, et edendada vastupidavamate, ressursitõhusamate ja keskkonnasäästlikumate põllukultuuride arendamist;

125. nõuab meetmeid, millega tagatakse, et põllumajandustootjad säilitavad täieliku omandiõiguse ja kontrolli oma andmete üle, kaitstes seeläbi nende õigusi ja edendades põllumajandusandmete kasutamise ja jagamise läbipaistvust areneva digitaalse ja tehisintellektil põhineva innovatsiooni kontekstis;

126. tunnistab, et kogu ELi hõlmavast vabatahtlikust süsiniku sidumise sertifitseerimise raamistikust võib olla kasu, ning nõuab tungivalt, et komisjon parandaks põllumajandussektori juurdepääsu nendele võimalustele; rõhutab, et süsiniku ja looduse arvestusühikud võiksid anda põllumajandustootjatele, eelkõige noortele positiivse stiimuli ja lisatasu, pakkudes õiglast tasu sellistele tavadele nagu agrometsandus ja taastav mullaharimine, mis aitavad kaasa süsinikdioksiidi kogumisele ja heitkoguste vähendamisele põllumajandusettevõtetes; rõhutab, et selline sertifitseerimisraamistik peab olema avatud ja kättesaadav kõigile põllumajandustootjatele, kes soovivad säilitada või suurendada oma mulla süsiniku säilitamise suutlikkust, ning kutsub komisjoni üles looma tingimused, mis tagavad turu nõudluse selliste sertifikaatide järele, pakkudes sobivaid stiimuleid ja pikaajalist turu prognoositavust erasektori investoritele; rõhutab, et süsinikku siduv majandamine peaks aktiivset ja kestlikku põllumajanduslikku tootmist täiendama, mitte asendama;

127. kutsub komisjoni üles edendama päikeseenergia tootmist kohapeal põllumajanduses nii, et rajatiste omandiõigus ja neist saadav kasu jääksid maaomanikule ja kohalikule kogukonnale ning oleks kooskõlas põllumajandustegevusega, et parandada põllumajandustootjate võimet kliimamuutustega kohaneda ning aidata kaasa põllumajandustootjate sissetulekute stabiilsusele ja mitmekesistamisele;

---

34 Uuring „Animal welfare during transport: Update on the implementation of Council Regulation (EC) No 1/2005“ (Loomade heaolu vedamise ajal: ajakohastatud teave nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2005 rakendamise kohta), EPRS, järelhindamisüksus, märts 2025, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765766/EPRS_STU(2025)765766_EN.pdf.

128. nõuab tungivalt, et komisjon järgiks Niinistö aruandes esitatud soovitusi ja kaaluks strateegiliste toiduvarude olemasolu tähtsust; nõuab, et Soomes ja Saksamaal saadud põhjalikele kogemustele tuginedes loodaks laialdaselt strateegilised toiduvarud ning et biokütuste tootmise arendamise poliitikasse lisataks mõiste „kahekordne kasutamine“; on seisukohal, et ilma strateegiliste toiduvarudeta ei saa olla toidualast sõltumatust;

129. rõhutab, kui oluline on selgesõnaliselt kinnitada kogu kanepitaime kasvatamise, koristamise, töötlemise ja turustamise seaduslikkust lubatud tööstuslikel eesmärkidel kogu ELis, et tagada põllumajandustootjatele, töötlejatele, reguleerivatele asutustele ja tarbijatele õiguskindlus; märgib, et kanepi kasvatamiseks on vaja suhteliselt vähe sisendeid, eelkõige väetisi, taimekaitsevahendeid ja vett; rõhutab, et see aitab parandada ka mulla seisundit ja bioloogilist mitmekesisust, pakkudes maapiirkondadele uusi majanduslikke võimalusi, täiendavat sissetulekut ja innovatsiooni, andes tooraineid selliste tööstuslike rakenduste jaoks nagu tekstiilkiud ja muud kasutusviisid, nagu tervishoid, toit ja sööt; kutsub komisjoni üles kehtestama tööstusliku kanepi õiguslikuks klassifitseerimiseks kogu ELis ühise 0,5 % tetrahüdrokannabinooli (THC) künnise ja tagama riiklike õigusaktide ühtlustamise kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu otsuste ja rahvusvahelise õigusega;

o
o o

130. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.